

itiraf

BANA VEYA ÇEVREME

OLAYLARA
KARIŞMIŞ
BİR ÜLKÜCÜ
YAŞADIKLARINI
ANLATIYOR

ÖZÜR

Pazartesi günü başlayacağını duyurduğumuz yazı dizimizi okudularımıza daha geniş ve yeni bilgilerle sunabilmek için iki gün ertelemek zorunda kaldık. Özür dileriz.

HERHANGİ BİR ŞEY OLURSA SORUMLUSU MHP VE TÜRKES'TİR

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN

SALI
4
ARALIK 1979
500 KURUS

"...Beş yıl kadar içinde bulunduğum bu çevrenin içyüzünü gördükten sonra onlardan kopmaya kesinlikle karar verdim. Bu kararımdan sonra bildiklerimi ve gördüklerimi basına aktararak, kamuoyunu aydınlatmayı kendime görev bildim. Eskiden birlikte çalıştığım arkadaşlarımla da doğruları görerek benim yolumu izlemelerini diliyorum..."

Yarın Aydınlik'ta

"İşkence ve tertiplerin başında jandarma komutanı, emniyet amiri ve istihbarat görevlisi var"

TİKP, PAZARCİK'TAKİ TERTİPÇİLERİ AÇIKLADI

CHP'de önemli bir gün

- Grup Başkanvekilliği seçiminde Muhalefet Turan Güneş'in, Genel Merkez Hikmet Çetin'in etrafında birleşti
- Ankara dışındaki bütün milletvekilleri başkente çağırıldı

ANKARA (ÖZEL) CHP'de altı ayı aşkın süredir devam eden Genel Merkez muhalefet çekışmesinde, bugün, özel bir önem taşıyor. Kasım ayı başından beri süren ve bir sonuç vermemen. Grup Başkanvekilliği

seçiminde bugün, muhalefetin adayı Kocaeli Milletvekili Turan Güneş ile Genel Merkez adayı İstanbul Milletvekili Hikmet Çetin karşı karşıya geliyorlar. Yanılan 18 turda sonuç alınamaması üzerine, (Devamı sa. 7, s. 1'de)

IMF HEYETİYLE
GÖRÜŞMELER
BAŞLADI

AP hükümeti, Ecevit'in niyet mektubuna uyacak

- IMF'nin yüzde 10 oranında devalüasyon istediği bildiriliyor

ANKARA (ÖZEL) ÜRKİYE'de bulunan Uluslararası Para Fonu heyetiyle, Maliye Bakanlığı yetkilileri arasındaki görüşmeler dün Ankara'da başladı. Görüşmelerde Demirel hükümetinin IMF'ye karşı takınacağı tutum ele alınıyor. Hükümetin, Ecevit hükümeti tarafından 30 Haziran 1979 tarihinde IMF'ye sunduğu niyet mektubunun getirdiği temel ilkelere uyma eğiliminde olduğu bildirildi.

Görüşmelerde niyet mektubu konusunda anlaşma sağlanırsa, IMF'nin Türkiye'ye vereceği 85 milyon dolarlık ikinci dilim kredinin serbest bırakılması bekleniyor.

Ankara'da temaslarını (Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

Mamak Askeri Cezaevinde sahte solcular tutuklulara saldırdı

ANKARA (ÖZEL) AMAK Askeri Cezaevinde sahte solcu grupların devrimcilerle saldırdılarının giderek arttığı bildirildi. Zorbalıkla koğuşlarda hakimiyet kurmak isteyen sahte solcu grupların son saldırısında Memurlar Derneği (Mem-Der) Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve Tım Adliyeciler Derneği (TUMAD-DE) Ankara Şube

(Devamı sa. 7, sü. 4'te)

Çapa Cerrahi işçileri kadrosuz arkadaşlarını yalnız bırakmıyarak örnek bir dayanışma gösterdiler. Atılmak istenenlerin geri alınması Çapa'da büyük bir sevinçle karşılandı.

Çapa Cerrahi'de 54 işçi yeniden işe alındı

18 yıllık kadrolu sağlık emekçisi Hatide Keshin "kadrosuzlar da bizim gibi buraya yıllarca emek verdi. Onların so kağı atılmasına göz yummayacağız" diyordu.

- Dün sabahattan itibaren Çapa Cerrahideki sağlık hizmetlerinin tamamen durması üzerine toplanan Kürsü Kurulu ve Dekan işçilerin geri alınmasına karar verdiler

İSTANBUL (ÖZEL) TIP Fakültesi Çapa Cerrahi Kliniğinde çalışan 54 kadrosuz işçinin işten çıkarılmasıyla, Cerrahideki bütün sağlık hizmetlerinin durması üzerine toplanan Kürsü Kurulu ve Dekan, atılanların yeniden işe alınmasını kararlaştırdı. Bu arada İhan Karabağ adlı bir işçi gözaltına alındı. 54 kadrosuz işçinin işten çıkarılmasından sonra dün sabahattan itibaren (Devamı sa. 7, sü. 3'te)

SAĞLIK
EMEKCİLERİ
ARKADAŞLARINI
YALNIZ
BIRAKMADI

ANKARA (ÖZEL) PAZARCİK ilçesinde Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) yöneticilerine karşı başlatılan tertip ve işkenceler devam ederken, Türkiye İşçi Köylü Partisi bir açıklama yaparak, tertipçilerin Jandarma Komutanı Usteğmen İsa Öztürk, Emniyet Amiri Ali Haydar Savaş ve istihbarat görevlisi Mülazım adlı şahsın olduğunu bildirdi.

TİKP'nin açıklaması şöyle: "Pazarcık Jandarma Komutanı Usteğmen İsa Öztürk, Pazarcık Emniyet Amiri Ali Haydar Savaş ve Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren Mülazım adlı görevlinin ortaklaşa hareket ettikleri ve gözaltına alınanlardan TİKP aleyhine ifade elde etmeye çalıştıkları öğrenilmiştir. Bu görevliler gözaltına alınmaları, Seyfi Kurtal'ı TİKP'nin emriyle kendilerinin öldürmek istediklerini söyletmeye çalışmaktadırlar. Gözaltına alınmaları aynı zamanda MHP binasını da kendilerinin bombaladığını kabul ettirmek istenmektedir."

TİKP yaptığı açıklamada, MHP binasının bombalanmasının bir tertip olduğu ve adı geçen yetkililerin de bu tertip içinde olabileceklerini belirtiyor. Açıklamada, Pazarcık'ta halk içindeki yaygın kanının da bu yönde olduğu ifade ediliyor.

İŞKENCE TİKP'nin açıklamasında gözaltına alınmaları yapılan işkenceler de değinilerek şöyle deniliyor:

"Pazarcık Jandarma Komutanı İsa Öztürk'ün Türkiye İşçi Köylü Partisine karşı tertiplerini sürdürdükleri bildirildi. Bi-

(Devamı sa. 7, sü. 5'de)

67 ile yeni vali atandı
Ankara Valiliğine
Ayaz,
İzmir Valiliğine
Çengelli getirildi

ANKARA BAŞBAKAN Demirel 48 ilin valisinin merkeze alınarak yerlerine yeni vali tayin edildiğini, 11 ilin valisinin yerlerinin değiştirildiğini, 8 vali vekilinin de görevlerine asaleten atandığını açıkladı. Demirel konuya ilişkin kararnamenin Cumhurbaşkanına Korumak tarafından onaylandığını açıkladı. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk tarafından saat 17.00'de Çankaya Köşkinde kabul edilen Başbakan Demirel yaklaşık 2 saat süren görüşmeden çıkarken yaptığı açıklamada, ülkenin önünde duran en önemli mesele olarak güven, huzur ve kamu hakimiyetinin sağlanmasını gördüklerini tekrarlayan Demirel bunu sağlayabilmek için idari kadroda yeni bir düzenlemeye gitmek zorunda kaldıklarını söyledi. Demirel konuya ilişkin olarak Cumhurbaşkanına sunulan ve dün akşam imzalanarak ke-

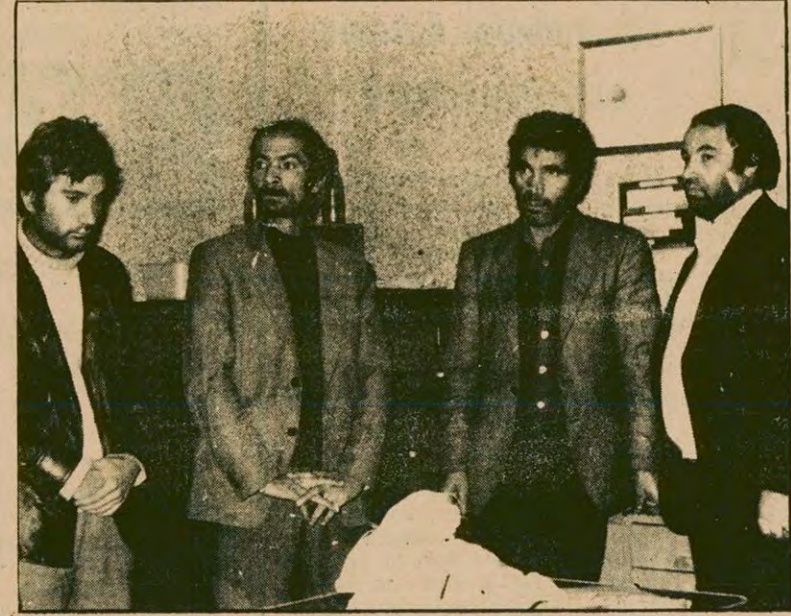
(Devamı sa. 7, sü. 6'da)

ANKARA (ÖZEL)

- Papazlar ailesiyle ilişkide olan Emniyet Amirinin adının çeşitli rüşvet olaylarına karıştığı belirtildi
- Gözaltına alınan Cemal Kırmızı kangren olma tehlikesiyle karşı karşıya
- TİKP Elazığ İl Başkanı kaçırılmak istendi

Son yılların en büyük kaçakçılık olaylarından biri

Milyarlık kaçakçılık ortaya çıkarıldı

100 milyonluk eroin kaçırıldıkları saptanan şebekenin İranlı ve Türk elemanları yakalandıktan sonra 2. şubede görülüyorlar.

- İstanbul'da da 100 milyonluk eroin ele geçirildi

EDİRNE Kİ boş TIR kamyonu ile Türkiye'den çıkış yapmak isteyen bir Alman şoförünün pasaportundaki muayene memuru kaşesinden kullanan pasaport polisi, yaklaşık bir milyar lira civarında kaçakçılık olayının ortaya çıkarılmasına yardımcı oldu. Klaus Haberlant isimli 30 yaşlarındaki Alman şoför MB-C-423 ve BU-78-24 plakalı boş TIR kamyonu ile Kapıkule sınır kapısından yurt dışına çıkış yapmak isterken, pasaport polisinin pasaportu dikkate iz-

(Devamı sa. 7, sü. 7'de)

YENİ HÜKÜMETİN SİYİYONETİMİLE İLK TOPLANTISI

Demirel, komutanları Ankara'ya topluyor

- Demirel'in toplantıdan sonra sivasi parti liderleriyle görüşmeler yapması bekleniyor

ANKARA (ÖZEL) AP azınlık hükümeti, bugün ilk kez Siyiyonetim Komutanlarıyla bir toplantı yapacak. Ankara'da yapılacak toplantı için bütün Siyiyonetim Komutanları başkente geliyor.

Toplantıya ayrıca Milli Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı ile diğer bazı bakanların da katılacağı bildirildi.

Toplantıda, anarşie karşı önlemlerin gözden geçirileceği, çıkarılması gerekli yasalar konusunda görüş alış verişinde

(Devamı sa. 7, sü. 3'te)

30 İLİN VALİSİNİN DEĞİŞMESİ
KESİNLİK KAZANDI

Emniyet Genel Müdürlüğüne Rafet Küçükütyaki getirildi

ANKARA (ÖZEL) Emniyet Genel Müdürlüğü Haydar Özkın görevinden alındı. Yerine eski Malatya Valisi Rafet Küçükütyaki atandı. Ayrıca Tetkik Kurulu üyesi Nurettin Turan Urfa'ya, Mülkiye Müfettişi Hüsnü Tuğlu Artvin'e, Mülkiye Müfettişi Erdoğan Cebeci Muş'a, Tetkik Kurulu üyesi İrfan Kurucu Hakkari'ye vekaleten Vali olarak atandılar. Adalet Partisinin hükümeti kurup mecliste güvenoyu almasından bu yana, çeşitli illere valiler vekaleten tayin edilirken, 30 ilin valisinin değiştirilmesi kesinleşti.

Ömer Ucuza'dan Niğde Cezaevine müfettiş göndermesini istiyoruz

Yeni Adalet Bakanı, eski bakan Mehmet Can'dan bir "enkaz" devralmıştır. Bu, Niğde Cezaevidir.

Öyle bir cezaevi düşünün ki, hamamı, çamaşhanesi yıllardır çalışmamaktadır. Görüşmeler, cezaevini "korumakla" görevli başçavuş tarafından hakarete uğramakta, dövülmektedir. Cezaevi idaresi var mı, yok mu belli değildir. İdare hiç bir işlemi yürütmemektedir. Cezaevinin içinde can güvenliği yoktur. Esrarı, hıpatı, bıçağı istediğiniz kadar bulabilirsiniz. Ama Müdürünü makamında, savcısını yerinde bulamazsınız. Hastaneye gidemezsiniz. Doğru dürüst sigara, yeterince tütün, çay, yiyecek bulamazsınız. Mahkemenin başka ile kalkan mahkum, yol masrafını kendisi yatırdığı halde, başçavuşun keyfinin olmaması günlerce beklemek zorundadır. Açık, yarı-açık cezaevine gitme hakkını kazananlar günlerce bekletilir. Önemli kış. Biliyoruz ki, kaloriferler gene yanmayacak, bizler soğuktan yatağımızın içinde kıvranaçız. Sorunlarımız saymakla bitmez, başlıcalarını tekrar belirtelim.

Cezaevini korumakla görevli jandarmamızın başında bir başçavuş vardır. Adı Mürsel'dir. Mürsel Başçavuştan mahkumun çekmediği kalmamıştır. Başçavuş değil, Ali Kuran baş kesen. Mahkuma, görüşçülere ana avrat sövmektedir bu başçavuş. Görüşüne gelen yaşı annesinin gözünde yumruk izini gören, ya da anasına, bacasına, eşine ağır küfürler edildiğini duyan mahkumun tepkisini düşünün. Nasıl tahammül ettiklerini düşünün.

Mürsel Başçavuş'un insafına kalmıştır. Antalya cezaevine nakledilen bir grup arkadaştan "yol masrafı olarak" tam 19 bin 200 lira alınmıştır. Mürsel Başçavuş kendi tanıdığı olan bir minibüscüden başkasının tutulmasına izin vermemektedir. Bir gardiyan, yıllardır bu cezaevindeyim, bu minibüscüden başkasının mahkum götürdüğünü görmedim diyor. Niğde'de başka araç mı yok? Var, hem de daha ucuza. Ama dedi ki, bu minibüscü, Mürsel Başçavuş'un adamıdır. Aynı başçavuş, mahkum-

lara "Ceza almadan, avukat tutamazsınız ve görüşemezsiniz. Biz gene de görüşüyoruz" diyecek kadar da "hukuk bilgisine" (!) sahip tir.

Cezaevinde idare diye bir şey yoktur. Beceriksiz, yeteneksiz müdür ve savcılar "geçici görevle" gelirler ve hiç bir iş yapmadan 15 günde, 1 ayda değişir giderler. Mahkumların yararına işler yapmak isteyen dürüst savcılar önüne de bir yığın engel çıkartılır.

Zorba elini kolunu sallayarak rahatça dolaşırken, cezasını bitirmek, ailesine kavuşmaktan başka "suçu" olmayan mahkum ezilir.

Eğer torpilin varsa ve yarı açık cezaevine ve açık cezaevine gidilebilir. Ama yoksa, bir iki yıllık ceza da kalsa bu hakkı kullanamazsınız. Örneğin, yıllardır cezaevinde yatan, çileleri hâlâ dolmamış olan, aften yararlanmış eski müebbetler açık ve yarı açık cezaevine gönderilmiyorlar. Neden? İnfaz memuru kendi kafasından "genelgeler" uydurmaktadır. Örneğin, başka cezaevlerinde olmayan bir uygulamayı yapmak, açık ve yarı açık gidecek mahkumları tespit ederken, son infaz yasası değişikliği ile mahkuma verilen 6 günlük indirimi hariç tutmaktadır. Bunun nedeni sorulduğunda da "Adalet Bakanlığının genelgesi böyle" demektir. Bakanlığın böyle bir genelgesi olmadığını biliyoruz. Ama cezaevi idaresine söz dinletemiyoruz.

Sorunlarımız çoktur, ama ilgilenen yoktur. Yeni Adalet Bakanından, Niğde Cezaevine bir müfettiş göndermesini istiyoruz. Eski Bakan Mehmet Can, cezaevilerindeki zindanları zihniyetin önünde boyun eğdiği için, hiç bir sorunu çözemedi. Sayın Ömer Ucuza'dan bu tutumu değil, mahkumların hak ve özgürlüklerine saygı gösteren bir tutum bekliyoruz. Cezaevilerindeki a-narşi ancak böyle önlenir, önlenbilir.

Niğde Cezaevinden bir hükümlü (İsim ve adres bizde saklı)

FIKİR MEYDANI

YENİ FORUM DERGİSİNİN TERSYÜZ ETTİĞİ BAZI GERÇEKLER (2)

SEVR-LOZAN VE ÇERKEZ ETHEM KONUSUNDA

Hasan Yalcın
TKP Merkez Komitesi üyesi

kiye Marksistleri, toprak ağalılığıyla uzlaştığı ve emperyalizme teslim olduğu ölçüde Kemalist burjuvaziyle de mücadele etmişlerdir. Türkiye proleter devrimcileri Kurtuluş Savaşının mirasına sahip çıktıkları gibi, Kurtuluş Savaşının yarım bıraktığı görevleri de üstlenmişlerdir. Toprak ağalığının temizlenmesi ve yurdumizman emperyalizmin boyundurduğundan kurtarılması bugünün devrimci görevi olarak önümüzde durmaktadır.

Çerkez Ethem'e

kim sahip çıkıyor?

Şimdi Çerkez Ethem sorununu ele alalım. "Yeni Forum", Marksistlerin Çerkez Ethem'i "Halk kahramanı" olarak gördüklerini söylüyor. Marksistlerin ne dediklerini kendilerinden dinleyelim.

Komünist Enternasyonal'de Çerkez Ethem isyanı şöyle değerlendirilmiştir:

"Çeşitli haberlere göre bu ayaklanma, Komünist Partisine düşman unsurların henüz yeni doğmuş olan hareketi daha başlangıcında boğmak amacıyla yaptığı bir provokasyondur." (Türkiye Komünist ve İşçi Hareketi, Komünist Enternasyonal Belgeleri Türkiye Dizisi, Aydınlık Yayınları, s. 56)

Şefik Hüsnü bu konuda şunları yazıyor:

"Çerkez Ethem hakkında beslenen ümitler yerini kısa zamanda derin bir hayal kırıklığına terk etti. Olaylar kısa zamanda onun gerçekle alade bir maceracı ve üstelik bir hain olduğunu ka-

nitladı. Ethem'in, her şart altında, ülkenin emperyalist işgalden tam kurtuluşuna kadar milliyetçilerin yanında kalması ve onlarla işbirliği etmesi, aynı zamanda yoksul köylülüğün çıkarlarını savunması gerekirdi.

Ama o, hareketin diğer önderleriyle bir anlaşma temeli araya-çığına Mustafa Kemal ile arasındaki ilk çatışmayı, taraftarlarının çoğunluğuyla birlikte düşman tarafına geçmek için fırsat bildi ve biraz sonra silahlarını anti-emperyalist cepheye çevirdi." (Şefik Hüsnü, Komünist Enternasyonal'deki Yazı ve Konuşmalar, s. 113)

Aydınlık dergisi ise Çerkez Ethem'i Ekim 1975 tarihli 56. sayısında şöyle değerlendirdi:

"Kendini bilmez bir maceracı olan Çerkez Ethem unutulmazdır. Çerkez Ethem'in Mustafa Suphilerin ayran çizgi neydi? Bu soruyu sormakta haklıyız. Çünkü bilindiği gibi Çerkez Ethem de Bolşevik olduğunu iddia ediyordu, devrimci olarak taslanıyordu. Ama o, devrimci bir siyasete sahip değildi. En gözü pek savaşçılara komuta etmek, en seçkin savaşçı birliklerinin başında olmak, Çerkez Ethem'i karşı devrimin, yani istilacıların kucağına atılmaktan kurtarmadı." (Sayfa 3)

"O tarihte tüfegini istilacı emperyalistlere değil de Kurtuluş Savaşına yöneltti. Ankara'ya çeviren herkes Anzavurları, Damat Feritlerin çizgisine düşmeye mecburdu. Çünkü günün görevi, istilacı emperyalistleri yurttan sürmekti."

(Doğu Perinçek, Kemalist Devrim, s. 46)

İstiklal Marşı ve

Mehmet Akif

İstiklal Marşımız ve Mehmet Akif konusundaki iddialarını ise "Yeni Forum" hiç de uygun olmayan bir zamanda öne sürmüştür. Çünkü Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin açılış töreninde bir avuç İGD'linin İstiklal Marşına saygısızlık yapması üzerine, ilk ve en kararlı tepkiyi Türkiye İşçi Köylü Partisi göstermiştir. Genel Başkan Doğu Perinçek olayın hemen arkasından yayınladığı demeçte şöyle demiştir: "Bütün millet İstiklal Marşımızı ayakta dinlemeye devam edecektir." (Aydınlık 11 Ağustos 1979) Öte yandan Marksistlerin İstiklal Marşı konusundaki değerlendirmeleri geniş bir şekilde açıklanan Türkiye Gerçeği dergisinin sekişinci sayı ekim başında çıkmış bulunuyordu. Yani "Yeni Forum" dergisinin söz konusu üçüncü sayı çıktığı sırada orta- da birçok taze belge bulunuyordu.

Bütün okuyucularımızın Partimiz Merkez Organi Türkiye Gerçeği'nin 8. sayısında çıkan, Zeki Sarıhan'ın "İstiklal Marşı ve Mehmet Akif" başlıklı yazısını incelemelerini dileriz. "Yeni Forum"un iddialarının cevabı orada bulunmaktadır.

Esasen bu yazı, Kurtuluş Savaşının ve milli değerlerimizin gerçek mirası ve savunucularının en başta Marksistler olduğunu bir kere daha kanıtlamıştır. Burjuvazi ise birçok konuda olduğu gibi İstiklal Marşı ve Mehmet Akif konusunda da gerçekleri kullandırmaya terketmiştir. Onda devrimci öze bugün de sahip kılmamakta, ondan Marksizme ve Marksistlere saldırmak için yararlanmaya çalışmaktadır.

Evet, gerek Kurtuluş Savaşında gerekse bugüne kadar geçen zaman içinde Kurtuluş Savaşımıza karşı çıkanlar, Mustafa Kemal'i İngiliz işbirlikçisi ilan edenler Çerkez Ethem'i "halk kahramanı" gibi göstermek isteyenler olmuştur. İstiklal Marşına ve diğer milli değerlere saldırıların varlığı da bir gerçek. Ancak bunlar Marksistler değildir. Bu türden fikir ve davranışların sahipleri her devirde sahte solcular olmuştur. Aslında "Yeni Forum"un tutumu, sahte solcu inkarcıların fikirlerinin birer anti-komünizm malzemesinden ibaret olduğunu da gösteriyor.

Gerek Lenin ve Stalin gerekse başta Mustafa Suphi ve Şefik Hüsnü olmak üzere Türkiye Marksistleri, bağımsızlık düşmanı ve inkarcı fikirlerle sürekli olarak mücadele etmişlerdir.

Daha da ilginç olan şu ki, Türkiye Marksistleri Kurtuluş Savaşının mirasını ve Mustafa Kemal'i sadece revizyonist ve Troçkist inkarcılara karşı değil, aynı zamanda Atatürk'ün temsilcisi pozunda ortaya çıkarı Amerikan işbirlikçilerine karşı da savunmuşlardır. Bunun da belgeleri vardır.

En taze 12 Mart Mahkemelerindeki duruşmalarda yaşamıştır. Proleter devrimci, Mustafa Kemal'i Fatihlerin, Yavuzların devamı gibi göstermeye çalışan 12 Mart savcılarını, "Yeni Forum"un kuvvetli olanın Atatürkçülüğünden" söz eden Ermlere karşı Kur-

tuluş Savaşını, Mustafa Kemal'i ve bağımsızlığı savunmuşlardır. (Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi Davası Savunma, Aydınlık Yayınları, İkinci Baskı, s. 132-160)

Komünizm düşmanlığı kime yarar?

"Yeni Forum" Rus sosyal-emperyalistlerine karşı çıkıyor. Bu tutumu dolayısıyla onu kutlarız. Ama dergi, aynı zamanda Brejnev'in Türkiye'ye göz diken emperyalist Rusya'ya, Lenin'in Türkiye'nin bağımsızlığı için elinden geleni yapan sosyalist Sovyetler Birliği'ni aynı şeylermiş gibi göstermeye çalışıyor. Gerçekten Rusya'nın beşinci kolu olan sahte TKP ile Mustafa Suphilerin ve Şefik Hüsnülerin partisini, İsmail Bilen'e Türkiye'nin bağımsızlığı için canını vermiş olan Mustafa Suphi'yi ayınlamıştık çabasına girişiyor. Rusya'nın ve usaklarının ne kadar kötülüğü varsa hepsini Marksizmi gözden düşürmek için kullanmak gibi bir yola sapıyor. Yani ne yazık ki, "Yeni Forum"un Rusya'ya karşı mücadelesi henüz komünizm düşmanlığına ağır basabiliyor değildir. "Yeni Forum"un izlediği yol, Rusya'ya karşı mücadeleye büyük zarar vermekte ve Rusya'nın işine yaramaktadır. Çünkü dünyanın en azgın komünizm düşmanı Rus sosyal-emperyalistleridir. Komünizme yapılacak her saldırı onun değerimene ya taşır.

Öte yandan Brejnev bütün gücüyle Lenin'in mirasını pozuna girip böylece dünya halklarını gözünü boyamaya çalışmaktadır. Aynı şey sahte TKP için de söz konusudur. "Yeni Forum" ise ele aldığımız yayınıyla kendini, onların sahteli durumuna düşürmektedir.

"Yeni Forum" Marksistlere saldırdığı yazısının devamında şöyle yazıyor:

"Sovyetlerin Türkiye'de iş çavaş işkurtçılığı yapan yeraltı faaliyetlerini Türk halkı fark etmekte gecikmiştir. Mardin civarındaki mağaralara depo edilen yüzlerce tanksavar roketleri, şehir ve kırsalda cirit atan siyasi eşkiyanın elindeki Klapinof silahların haykırarak, ...yakın komşumuzun asil niyetinin ne olduğunu kamuoyuna ifşa eden ilginç manzarlara ortaya çıkmışlardır." (Sayı: 3, sayfa. 2)

Okuyucularımız burada sözü geçen gerçeklerin aylarca önce Marksistler tarafından ortaya konduğunu hatırlayacaklardır. Hem de Ecevit'in "Tanksavarlar transit geçiyor olabilir" diye geçiştirme çalıştığı, Demirel'in "Bunlar hassas konulardır" diyerek değinmekten kaçındığı şartlarda. "Yeni Forum" halkın Rusya'nın niyetlerini fark ettiğinden söz ediyor, ama bunu kimin sağladığı üzerinde düşünmülmüyor. O zaman belki komünizm düşmanlığına sarılarak Rusya'ya karşı konamayacağına görecektir.

Marksistlerle birleşmeden Rusya'ya karşı konamayacağı da er geç kavranacaktır. Eğer Mustafa Kemal'den öğrenmek istiyorsak, en başta onun bu konudaki tutumuna bakalım.

"Yeni Forum" Marksizmi eleştirilebilir. Ancak gerçekleri tersyüz etmemek gerekir. "Yeni Forum" Marksizmi önce suçlayabileceği şekilde tanımlayıp sonra saldırıya geçiyor. Bu, ciddi bir dergiye yakışmayan hatalı bir yöntemdir.

Marksizme gelince, o, eleştirilenden korkmadığını en başından açıklamıştır. Çünkü Marksizm gerçeği olgulara arar, gerçeğe dayanır ve dogmalara karşı mücadele eder.

BİTİ.

Türkçe'si ele veren Türkçe'si!

"Komandoları destekliyorum. Çünkü onları biz kurduk ve eğittik. Bu yaz her ilde komando kampları kurup yetiştireceğiz."

Alpaslan Türkçe'si, 10 Ocak 1969'da Hürriyet gazetesinde yayınlanan özel demecinde böyle, 1 Aralık 1979'da partisinin küçük kurultayındaki söylevinde ise şöyle demektedir:

"MHP, kanun ve hukuk dışı hiç bir hareketin içinde olmamıştır. MHP'nin hiç bir cinayetle, hiç bir kanlı olayla ilgisi olmamıştır."

Siyasi Partiler Kanununun 107. maddesi komando kampları kurmayı kanun dışı saydığına ve bu kamplardan yetişen MHP'li komandoların cinayet işledikleri sıkıyönetim mahkemeleri kararlarıyla sabit olduğuna göre, acaba hangi Türkçe doğru söylemektedir?

1969'da "komando kampları kurduk" diyen Türkçe mi?

Yoksa 1979'da "MHP, kanun dışı hiç bir hareketin içinde olmamıştır" diyen Türkçe mi?

Bu bir...

Şu da iki... Halen MHP Genel Başkan Yardımcısı olan Sadi Somuncuoğlu, işte Türkçe'nin bu kamplarından yetişmiştir.

1971 yılında sırasıyla MHP Gençlik Kolları Genel Başkanlığına ve MHP Genel İdare Kurulu Üyeliğine seçilmiştir.

İkinci MC hükümetinde de MHP listesinden devlet bakanlığına getirilmiştir.

Sadi Somuncuoğlu'nun devlet bakanlığı sırasında Balgat katliamı sanıklarından komando Ethem Kısık'ı özel kalem müdürlüğüne getirdiği, Türk Ocağı Başkanlığı sırasında da Doktor Necdet Güçlü'nün katli komando İbrahim Doğan'ı Türk Ocağı binasının tavanarasında gizlediği resmen sabittir.

Demek ki Türkçe'nin en yakın yardımcısı, MHP'li katilleri kollayıp gözetmekte ve gerektiğinde de onları gizlemektedir.

Öyleyse, MHP, cinayetlerle direkt olarak ilişkilidir.

Nitekim MHP'li katiller, cinayet işledikleri silahları MHP yöneticilerinden aldıklarını sıkıyönetim mahkemelerinde teker-teker itiraf etmektedir.

Kaldı ki, Türkçe'nin 10 Ocak 1969'da Hürriyet muhabiri Cüneyt Arca'yı "Siz komandolarla görüşüyor musunuz" şeklindeki sorusuna verdiği cevap hayli ilgi çekicidir:

"Biz taktikleri, yapabilecekleri işleri hazırlarız. Arkadaşlar iletir onlara..."

Türkçe'nin emirlerini MHP'li katillere iletlen bu arkadaşlar kimdir?

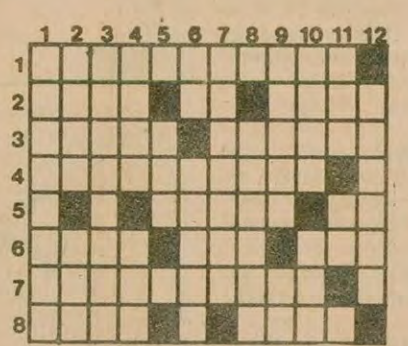
Acaba Sadi Somuncuoğlu bunlardan biri midir?

Bütün bu ve bunlara benzer sorular cevap beklemektedir.

Yarından itibaren yayınlanacak olan "davadan dönen" bir ülkücünün itirafı bu konuya kısmen de olsa açıklık getirecektir.

Bekleyin yarını, okuyun "davadan dönen" bir ülkücünün itiraflarını...

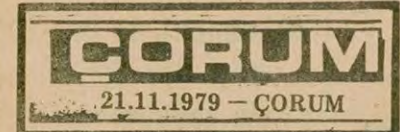
BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Köpek dişleri olmayan ve kesici dişleri çok gelişmiş olan hayvanların genel adı. 2) Taz, yontem, Genişlik - Millet. 3) Erteleme, geciktirme - Kallesik etmeyen, sözüne güvenilir (kış). 4) Kafatasının ön art eksen olan eksenine göre kısa olan (kims). 5) Ters bir tarikat seyhine baş bağlayan - Yabancı bir haber ajansının simgesi. 6) İrânlı - Bir bayan adı. 7) Yerde döner tepimek, çırpınmak. 8) Alınları - Kapa altlarında daki yüksekçe yer.

YUKARDAN AŞAĞIYA: 1) İran'ın yeni Dışişleri Bakanı. 2) Yapıt - Toplama, toplama. 3) Çarpışma, savaşma. 4) Duğme deliği - Bir mastar eki. 5) Ters sonuna 'E' gelirse çizgi. 6) Bir harfin okunuşu - Bir hare. 7) Osmanlılarda devlete her dâda kadro yetiştirilen (okul). 8) Üfleme. 9) Ters bir sebze - Aynı, eşit. 10) Ters titin çubuğunun ucundaki titin yuvası - Bir sayı. 11) Ters kale duvarı - Bir renk. 12) Futbolda bir mevki.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Çorum Endüstri Meslek Lisesinde görevli 25 öğretmen ortak bir yazılı açıklama yaparak, eğitim ve öğretimin sağlıklı biçimde yürütülebilmesi için öğretmenleri davranış birliğine çağırıyor. Düşünce ayrılıklarının tartışarak giderilmesine çalışılmasını, öğrencilerin sorunlarına sahip çıkılmasını istemişlerdir.

25 öğretmenin imzasını taşıyan açıklamada şöyle denilmektedir:

"Biz aşağıda imzaları bulunan öğretmenler, daha düzenli bir eğitimi sağlamak için görüşlerimizi açıklıyor, idarecileri, öğretmenleri, öğrencileri, velileri ve eğitim kurumlarında çalışan herkesi bu görüşler doğrultusunda ortak davranışa çağırıyoruz:

1. Öğretmenlere ve eğitim kurumlarının çalışan diğer personele yönelik her türlü saldırıya şiddetle karşı çıkılır. Bütün bu tür saldırılara hep birlikte tepki göstereceğiz.

2. Okullarımız, öğrencilerimizin birbirini kıldığı birer savaş alanı değil, barış ve kardeşlik yuvaları olmalıdır. Her öğretmen öğretmen ve öğrenci her bir başta aldıkları kalmadan, çekingenlik duymadan okuluna gelebilmelidir.

3. Öğrenciler düşünce ayrılıklarını birbirleriyle tartışarak, birbirlerini ikna ederek gidermeye çalışmalıdırlar. Buna uymayan ve zor kullanılarak kınanmalıdır.

4. Öğrenciler görüşlerini serbestçe dile getirebilmelidirler.

5. Düşünce açıklamak adı altında surların, duvarların ve çeşitli ders araçlarının tahrip edilmesine karşı çıkılır.

6. Okul dışı etkiler sonucu yapılan eğitimi aksatan, yersiz boykot vb. ey-

Öğretmenler davranış birliğine çağrıldı

lemlere karşıyız. Öğrencilerimizi de etkileye itibar etmemeye, sorumluluklarını hatırlamaya çağırıyoruz.

7. Bugünkü eğitim düzenimizin ülke ihtiyaçlarına cevap veremeyen birçok yönü vardır. Bunu düzeltmenin yolu öğrenimi reddetmek olmaz. Dersleri daha yararlı bir duruma getirmek mümkündür. Yeter ki öğretmenler ve öğrenciler gönül ve kafa birliği yapsınlar.

8. Eskiden uygulanan kuru disiplin anlayışının yerini karşılıklı ve disiplinli olmaya başlamıştır. Disiplinin sağlanması özünde bir eğitim ve itikasıdır. Bununla birlikte idarenin, disiplin kurulunun, öğretmenlerin ve onur kurulunun yerli geldikçe otoriteyi de kullanmaları gerekir.

9. Okul müdürleri sık sık ve uygun yollarla öğretmen kurullarının görüşünü almalı, öğrencileri kısmen de olsa yönetime katan onur kurulunun işletilmelidir. Öğrencilerin sorunlarına sahip çıkılmalı sorunların çözümünde velilere danışılmalı, işbirliği yapılmalıdır.

10. Bütün meslektaşlarımızı umutsuzluğa ve yılmaya kapılmadan mesleki bilgilerini geliştirmeye, derslerini zamanında ve hazırlıklı olarak vermeye, öğrencilere aşı yükler yükletmemeye, gerektiğinde öğrencilerin hatalarını affetmeye çağırıyoruz.

11. Derslerde öğrenciler arasında ayrım yapılmasına karşıyız. Milli Eğitim Bakanlığı da öğretmenler arasında mesleğin gerektirdiği nitelikler dışında ayrım yapmamalıdır. Yurt dışına gönderme, atama ve yer değiştirimlerde kayıncılığa son verilmelidir. Bakanlık okul müdürlerini atamadan önce ilgili okullardaki öğretmenlerin görüşlerini almalıdır. Bakanlığın bu tutumu benimsemesi öğretmenlerin birliğine hizmet edecektir.

Çamur anarşisi faciası

Şehri bataklık halinde bırakıp gününü gün eden Belediye yetkililerinin bu vurdumudumayışına son vermek ve kişin hayatı felce uğrattacak boyutlara ulaşacağı muhakkak olan "çamur anarşisi" ne artık "dur" demenin zamanı geçmektedir.

İşte değinmek istedi-

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIKIR

Çapa Tıp Fakültesi Cerrahi bölümünden atılan 54 işçi:

Personel açığı olduğu halde neden işten atılıyor?

Yurdumuzda sağlık hizmetlerinin doğru dürüst yürütülmesi için sağlık personelinin yetersiz, sağlık personelinin eğitimsiz ve zor şartlarda olduğu, sağlık malzemelerinin ihtiyacı karşılanmaktan çok uzak bulunduğu artık herkesin bildiği bir gerçektir.

Bugün kafalar, halkın sağlık sorununu nasıl çözeriz, sağlık alanında çalışan insanların problemlerini nasıl hallederiz diye yorulduğuna, sağlık alanının büyük kafa-lar(!) sen ben kavgası içinde bir kaşık suda fırına koparmaktadır. Tam Gün Yasasının halka ve sağlık emekçilerine ne getirip ne götüreceği konusunda sesleri çıkmayanların kafası kendi çıkarları doğrultusunda hızla çalışmakta, bu yasanın çıkarlarına dokunan maddelerine saldır-makta adeta birbirleri ile yarışmaktadır.

Halk gecenin yarısında hastane kapısına sıraya girmeye çalışıp muayene olmak istersen bu beyler rahat koltuklarında rahatlıyordular. Vatandaş ilaç bulamazken, ilaç bulsa parasını veremeyen hastane yetmişinden yolda ölüyor. Doğuda on bin kişiye bir doktor bulunmazken bu beyler viskileri ellerinde "Yok efendi hem hastanede üçe kadar beşe kadar kalmalı" diye demeciler vermektedirler.

Sağlık emekçisi bizzat hastayla ve hastalıkla hem hasta için hem kendisi için ölümlü kalm savaş verirken bu beyler kariyer (benlik) kavgasıyla sağlık alanını düello alanı haline getirmektedirler.

İşte değinmek istedi-

ğimiz hastanelerin bu bozuk yapısı içinde Çapa Tıp Fakültesi Cerrahi Kliniğinde neler olmaktadır?

Bu gün bu klinikte üçüncü üzerinde personel çalışmakta, bu sayı kliniğin normal çalışması dahi yetmemektedir. Günün onbeş yirmi ameliyatı yapıldığı bir o kadar acil vakaya bakıldığı 300'den fazla yatağı bulunan bu klinikte personel ihtiyacı fazla mesai vererek karşılanmaktadır.

Bu personelin 54 tanesi kadrosuz olarak çalışmaktadır. Bu kadrosuzların hepsi kadroya geçme umuduyla senelerdir aşgari ücretin altında bir iş güvencesi altında çalışmaktadır. Cerrahi Kliniği Yardımlaşma Derneği bugüne kadar var olduğu halde bugün niye kapatılmaktadır? Kurulan vakfın tüziğünde kadrosuz personel çalıştırılabileceği belirtilmiştir. Halde 54 personel niye alınmaktadır? Yoksa asıl amaç başka mı? Bu servise, bu yatak sayısı ve bu personel ile bile ihtiyacı karşılanmaktan uzak işin, servisin bir veya birkaçının kapatılması kime hizmet içindir?

Sesleniyoruz, 54 kişi işten atıldığı zaman içtiğimizin çorbası onların a-larını içecek, yediğimizin biftekte onun etini yiyeceksiniz. Çünkü onların hakkını yiyecek mevkini-zin sürdürüyor, kariyerini-zin koruyorsunuz. Bu ka-fayla, değil sağlık sorunu-nu çözmek, halkın haya-tıyla oynamamak elde değildir. Bu da içtiğizin çorbanın yediğizin bifte-ğin, elinizdeki viskinin bahışı.

İnkarcı olan revizyonistler ve Troçkistlerdir

Evet, gerek Kurtuluş Savaşında gerekse bugüne kadar geçen zaman içinde Kurtuluş Savaşımıza karşı çıkanlar, Mustafa Kemal'i İngiliz işbirlikçisi ilan edenler Çerkez Ethem'i "halk kahramanı" gibi göstermek isteyenler olmuştur. İstiklal Marşına ve diğer milli değerlere saldırıların varlığı da bir gerçek. Ancak bunlar Marksistler değildir. Bu türden fikir ve davranışların sahipleri her devirde sahte solcular olmuştur. Aslında "Yeni Forum"un tutumu, sahte solcu inkarcıların fikirlerinin birer anti-komünizm malzemesinden ibaret olduğunu da gösteriyor.

Gerek Lenin ve Stalin gerekse başta Mustafa Suphi ve Şefik Hüsnü olmak üzere Türkiye Marksistleri, bağımsızlık düşmanı ve inkarcı fikirlerle sürekli olarak mücadele etmişlerdir.

Daha da ilginç olan şu ki, Türkiye Marksistleri Kurtuluş Savaşının mirasını ve Mustafa Kemal'i sadece revizyonist ve Troçkist inkarcılara karşı değil, aynı zamanda Atatürk'ün temsilcisi po-

zunda ortaya çıkarı Amerikan işbirlikçilerine karşı da savunmuşlardır. Bunun da belgeleri vardır. En taze 12 Mart Mahkemelerindeki duruşmalarda yaşamıştır. Proleter devrimci, Mustafa Kemal'i Fatihlerin, Yavuzların devamı gibi göstermeye çalışan 12 Mart savcılarını, "Yeni Forum"un kuvvetli olanın Atatürkçülüğünden" söz eden Ermlere karşı Kur-

Geçtiğimiz iki gün içinde İran Anayasa Referandumunun heyecanını yaşadı. Elçilik işgali sürerken BM'de Tahrir-Washington bunalımına çözüm arıyor.

Güvenlik Konseyi

rehinelerin salıverilmesi konusunda hemfikir

BM toplantısı sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BİRLEŞMİŞ Milletler Güvenlik Konseyi İran bunalımına çözüm bulmak için New York'taki toplantısını sürdürürken Tahrir Radyosu, Waldheim'in açıklamalarını tekdüz ederek bir İranli yetkilinin toplantıya katılmak üzere BM'ye gitmeyeceğini bildirdi.

İran'da dün de süren Anayasa referandumu nedeniyle elçilik işgali ile ilgili haberler ikinci plana düşerken, devrik Şahın bir Alman gazetesi ile yaptığı röportaj dünya basınında önemli bir yer aldı. Öte yandan Şahın sığınmak üzere gitmek istediği Mısır ve Güney Afrika'dan yapılan açıklamalar da dikkat çekti.

TAHRAN-Washington bunalımına barışçı bir çözüm arayan BM Güvenlik Konseyi çalışmalarını sürdürüyor. Konseyin 15 üyesi Tahrir'deki ABD Büyükelçiliğinde rehin tutulan diplomatların salıverilmesi konusunda görüş birliğine varırken, Kuveyt delegesi, İran'ın şikayetlerini incelemek üzere bir komisyon kurulmasını istedi.

İran'ın Dışişleri Bakanı Sadık Kutbade ile bir telefon görüşmesi yaptıktan sonra bir Amerikan televizyon istasyonuna demec veren BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, "İran'ın BM toplantısına katılacağını sanıyorum" dedi. Ancak Tahrir Radyosu dün geceki haber bülteninde bu açıklamayı tekdüz etti ve İran'ın BM toplantısına katılmayacağını bildirdi.

Kutbade de İran-ABD geriliminin sona erdirmeye çalıştığını, BM Güvenlik Konseyi'nde devrik Şahın İran'a iadesinin sağlanmasını istediğini söyledi. Kutbade, Şahın Teksas'a nakledilmesini ABD'nin İran'a karşı yeni bir komplosu olarak nitelendirdi.

BM'deki diplomatların ise, özellikle Ayetullah Homeny'nin irtigü suçuyla demeclerinden son derece rahatsız oldukları belirtiliyor.

ANAYASA OYLAMASI
İslam Cumhuriyeti Anayasası'nın ikinci gün oylamaları sürerken, dün Belucistan, Kürdistan ve Türkmenistan bölgelerinde seçim görevlileri ile yerli halk arasında çatışmalar çıktı. Biliriyor. Anayasada yer alan Şii-irin imtiyazlarına karşı çıkan ve zınlık milliyetlere tanınan hakları yetersiz bulan grupların ahran'dan gelen görevlilere karşı gelen haberler arasında er alıyor.

"SAVAŞTAN KORKUYORUZ"
Paris'te yayınlanan "Le Monde" gazetesine bir demec veren ayetullah Homeny, İran'ın bulunduran ve savaştan korkmadığını belirtirken, "Savaştan korkuyoruz. Çünkü daha iyi bir nyanın varlığına inanıyoruz. eki ülkelerin üçüncü dünya sağına yol açabilecek böyle bir şaşa izin vereceklerini de sanıyorum" dedi.

Öte yandan, ABD'deki gelişleri dikkate alan İran yöneti, bir müdahale ihtimaline ü ülke içinde savunma önlerini yoğunlaştırıyor. Radve televizyonda silah kullan-egitimleri konusunda çeşit-ğitililer verilirken, 2 Aralık gide "Ulusal Seferberlik Kuru-un" teşkil edildiği açıklandı.

İran Deniz Kuvvetleri Komu-Amiral Ahmet Medeni'nin Basra Körfezi girişini olustu-Hürmüz Boğazı ile bölgede-ıdalarda bir denetleme gezisi tşı bildirildi. İran savaş tı-larının ise Basra Körfezi giri-çok sıkı denetim altında ı-ları kaydedildi.

SS YİNE ABD'Yİ UYARDI
"ASS, 3 Aralık tarihli yayı-l ABD'yi İran'a müdahale unda yeniden uyardı.

Öte yandan Irak Baas Parti-ran'ın ABD'nin Orta Doğu-üdahale yapması için zemin ı-ladığını bildirerek, İranlı ı-ticilerinin emperyalist oyun-alet olduğunu ileri sürdü.

Teksas'taki hastanede herkes huzursuz

ŞAH'IN BULUNDUĞU HASTANE OLAĞANÜSTÜ

GÜVENLİK ALTINDA

NEW York'taki hastaneden Teksas'da bulunan Hava Kuvvetleri Hastanesine getirilen devrik Şah Rıza Pehlevi'yi korumak amacıyla hastane çevresindeki güvenlik önlemleri yoğunlaştırıldı. Basın mensuplarının da uzaklaştırıldığı San Antonio Willford Hastanesi Amerikan ordusunun en büyük tip merkezlerinden biri olarak tanınıyor. Bu arada, diğer hastaların Şahın gelmesinden sonra son derece rahatsız ve huzursuz olduğu öğrenildi.

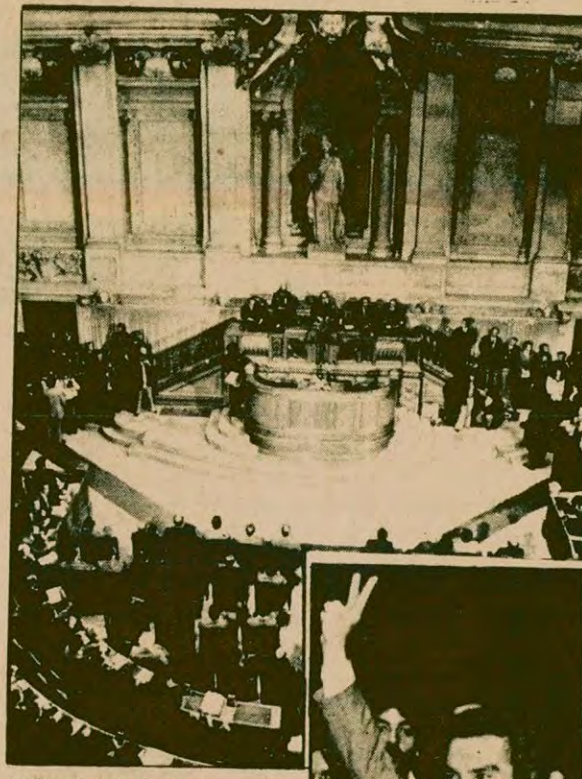
Şahın Willford Hastanesinde kaç gün kalacağı henüz bilinmiyor. **MİSİRLİ BİR YETKİLİNİN AÇIKLAMASI**
Meksika'nın Rıza Pehlevi'ye giriş vizesi vermesinden sonra Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Şahın istediği zaman Mısır'a gelebileceğini açıklamıştı. Ancak dün Mısır hükümetinin bir yetkilisi Şahın Kahire'ye gelisi konusunda henüz kesin bir karar almadığını söyledi. THA'nın haberine göre, "Şahın yakın bir gelecekte Mısır'a gelmesi söz konusu değildir" dedi.

GÜNEY AFRIKA REJİMİ
SAHİ KABUL EDECEK Mİ?
Güney Afrika Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Brand Fourie, dün yaptığı bir açıklamada, Şahın Güney Afrika'ya kabul edileceği yolundaki haberleri yalanladı. Bu konuda diplomatik bir girişim yapılmadığını hatırlatan sözcü, ayrıntılı bir açıklama yapmaktan kaçındı.

Devrik Şahın babasının 1944 yılında Güney Afrika'ya sığınmış olması ve Rıza Pehlevi'nin irtigü rejimi uzun süre desteklemiş olması nedeniyle, Şahın Güney Afrika'ya yerleşeceğine dair çeşitli söylentiler son zamanlarda yoğunlaşmıştı.

ŞAHIN İDDIALARI
New York'tan ayrılmadan önce Alman "Bild" gazetesinin bir muhabiri ile görüşen devrik Şah uzun zamandan bu yana ilk kez çeşitli konulardaki görüşlerini anlattı. Batın kendisini desteklemesine üzülün Rıza Pehlevi, sık sık Homeny'yi ve İran halkını aşağılayan deyimler kullandı. Çeşitli devlet adamlarının da birçok hatalar yaptığını söyleyen Şah, ocak ayında bazı generallerin hak bastırarak için istedikleri emirleri vermediğini iddia etti.

SAVAK'ın eskiden beri din adamlarına para verdiğini ancak Başbakan Amuzgar'ın bu ödentiyi kesmesi üzerine din adamlarının ayaklandığını ileri süren Rıza Pehlevi, birgün yeniden İran'a dönebileceğini iddia etti. "Bild" gazetesinin yayınladığı röportajda, Mustafa Kemal Atatürk'e de sahip çıkmaya çalışan Şah, "Ben halkın ıstısrarsızlığını bilirim, kim daha yüksek sesle konuşursa onun peşinden gider" şeklinde konuştu.

Lizbon'da S.Bento Sarayında Cumhuriyet Meclisi ve seçimlerin galibi Demokratik İttifakın başkanı Carneiro

PORTEKİZ SEÇİMLERİNİ "DEMOKRATİK İTTİFAK" KAZANDI

● Başbakan adayı Carneiro: "Sonuç, Portekiz ve değişiklik için zaferdir"

LİZBON (AJANSLAR)
Pazar günü Portekiz'de yapılan erken seçimleri Demokratik İttifak (AD) kazandı. Pazar-tesi günü saat 12.00'de yayınlanan ve henüz kesinlik kazanmayan sonuçlara göre, yüzde 87 katılma oranının gerçekleştiği seçimlerde, oyların yüzde 46'sını Demokratik İttifak, yüzde 24,6'sını Sosyalist Parti, yüzde 18,7'sini ise Kunhal'ın Komünist Partisi aldı.

Portekiz Devlet Başkanı Ramalho Eanes'in 11 Eylül'de Parlamento'yu feshetmesi üzerine yapılan erken seçimlerde 250 sandalyelik Mecliste, Demokratik İttifak, son sayılara göre, 125 ile 131 arasında üyelik kazandı. Demokratik İttifak'ın 126 sandalye kazanması halinde, tek başına hükümet kurabileceği ve çoğunluğu elde edeceği bildiriliyor.

BAŞBAKAN ADAYININ İLK DEMECİ

Demokratik İttifak'ın liderliğini yapan avukat Carneiro, Lizbon'da o-yunlu kullandıktan sonra ve ilk seçim sonuçlarının öğrenilmesini takiben gazetecilere yaptığı açıklamada seçim sonuçlarını "Portekiz ve değişiklik için bir zafer olarak" yorumladı. Başbakan adayı, hür teşebbüse önem verdiğini belirtti. "Portekiz'de barış ve istikrarın kurulması için elinden geleni yapacağım" sözlerine ekledi.

Sovyetler Birliği yanlısı Kunhal ise "Seçim sonuçları resmen açıklanmadan kimsenin zafer ilan edemeyeceğini" ileri sürdü.

Portekiz'in eski Başbakanlarından ve Sosyalist Partisi lideri Mario Soares ise, seçim sonuçlarını yorumlarken, Partisinin "Hem sağdan hem de Komünist Partisi tarafından kuşatıldığını ve oylarını bu iki akıma kap-tırdığını" söyledi.

Yeni seçilen Meclis üyeleri, 1980 sonundan önce yapılacak olan olağan genel seçimlere kadar işbaşında kalacaklar.

DEMOKRATİK İTTİFAK

Portekiz seçimlerini kazanan Demokratik İttifak üç partiden oluşan bir seçim koalisyonudur. Demokratik Halk Partisi (PPD), sosyal-demokrat tezelir savunuyor. İkinci ortak, Merkez Demokrat Partisi (CDS) ise Hristiyan demokrat bir kuruluş olarak tanınıyor. İttifak'ın üçüncü üyesi ise, Halkçı Monarşist Parti (PPM).

Sosyal-demokrat Partinin lideri Francisco De Sa Carneiro, aynı zamanda Demokratik İttifak'ın da başkanlığını yapıyor.

NİSAN DEVRİMİNDEN

ARALIK 79 SEÇİMLERİNE

1974 Nisanında Salazar-Caetano diktatörlüğünü deviren "Karanfil Devriminden" sonra Soares'in Sosyalist Partisi yapılan seçimlerde büyük başarı göstermiş ve işbaşına gelmişti. Costa Gomes'in devlet başkanlığından sonra seçilen Eanes ise ülke içinde sorunlara çözüm bulamayan ve son seçimlerde çoğunluğu sağlayamayarak istifa eden Soares hükümetinin yerine, teokratlardan kurulu üç Bakanlar Kuruluna görev vermişti. Bu kabinelerin de başarısız olması nedeniyle, Portekiz aralık ayında erken seçimlere gitmek zorunda kaldı.

● Kürt, Belüci ve Türkmen bölgelerinde çatışmalar çıktı

Litvanya'da özgürlük ve milli davanın savunucuları arasında saygın bir yeri olan Antanas Terleckas ailesi ile birlikte, KGB'nin Baltıkta giriştiği "temizlik hareketi"nde tutuklandı.

3 ARALIK MOSKOVA (AA)

Yüksek düzeyde bir Sovyet gümrük yetkilisi, 1980 Olimpiyatları yaklaşırken ülkeye artan sayıda Sovyet aleyhtar yayınlara sokulacağından ciddi endişe duyduklarını açıkladı. Yetkili, Sovyet aleyhtar planları önlemek için tüm çabalarını sarfedeceklerini belirtti.

Olimpiyatlardan önce KGB bir çok bölgede muhaliflere karşı "temizlik hareketi" başlattı

Moskova Metrosunda rejimi eleştiren iki genç, 7,5 sene hapse mahkum oldu

● "Tarihçe" adlı muhalefet organını yayınlayanlardan Tatyana Velikanova da tutuklandı

VLADİMİR Bukovski önde gelen Sovyet muhalifleri arasındadır. Bir çok yargılamaya ve tutuklanmadan sonra 18 Aralık 1976'da Şili Komünist Partisi lideri L. Corvalan'a tahsis edilerek Rusya'dan çıkmasına izin verildi. 37 yaşındaki Bukovski halen İngiltere'de yaşamaktadır. Asağıda Bukovski'nin Sovyetler Birliği'ndeki son tutuklamalar ve baskılara ilgili olarak Almanya'da yayınlanan "Die Welt" gazetesinde yer alan bir yazısını sunuyoruz.

Son aylarda Rusya'nın bir çok bölgesinde KGB bir düzinece yakın politik yargılama hareketine girişti. Demokratik hak savunucuları, milliyetçiler, Ortodoks kilisesi mensubu bir çok kişi ve papazlar, işçiler ve aydınlar, Ermeniler ve Ukraynalılar tutuklandı. Bu kişiler yurtdışında pek tanınmadıkları için -el-deki bir çok belgeye rağmen- bu tutuklamalar sessiz sedasız geçiştirildi.

Son zamanlarda resmi makamlar muhalefet hareketine karşı yeni bir saldırıya girişti. Bir kaç hafta önce Sergey Yermalayev ve Igor Polyakov adlı iki genç 7,5'ar yıl cezaya çarptırıldı. Suçları Moskova metrosunda yüksek sesle rejimi eleştirmekti...

Son olarak eski dostları olan Tat-

yana Velikanova ve Gleb Yakunin'de tutuklandıklarını öğrendim. Bunlar son derece insanlık ve tamamen politik dışı iki insandı. Şimdiye kadar açıklanmayan karara göre "Anti-Sovyet ajitasyon ve propaganda" yapmakla suçlanıyorlar. Bu suçun cezası ise son seneyi bulabiliyor.

Tatyana ve Gleb'in gerçek suçu yıllar boyunca acı çeken ve korunmasız olan insanlara yardım etmiş olmak. Onlar için Sovyet makamları önünde girişimde bulundular ve bu haklılıkları Batıya duyurdular.

Dostlarımız Sovyet vatandaşları için, Anayasada tanınmış olan vicdan hürriyetinin gerçekleştirilmesini istiyorlardı. Onlar, karşı çıktıkları kanunlara bile uydular. Tatyana 47 yaşındadır. 20 yıl boyunca Moskova'da sorumlu bir bilgisayar uzmanı olarak çalıştı. 1969'da "Sovyetler Birliği'nde İnsan Haklarını Savunma Komitesi"nin kurucuları arasında yer aldı. Beş yıl sonra, "Gelişen olayların tarihçesi" adlı ve "İnsan Hakları hareketinin önemli bir yayın organı olan deşgüvi yayınlamayı görev bilirdiği ilan etti. Andrei Sakharov'un kanaatine göre KGB'nin bu son saldırısı "Tarihçe" adlı derginin yayınının önlenmesini de hedefliyor.

GLEB YAKUNIN VE TATYANA VELIKANOVA
İnsan Haklarını savunucuları ve Sovyetler'deki bir çok önde gelen kilise liderinin bu baskılara boyun eğmesini kinadı. Son yıllarda "İnsanların Koruyucuları" olan Hristiyan Komitesinin' yönetimine girdi. Bu komite birçok grubu ve tek tek kişileri bu arada Hristiyan olmayan çeşitli inanç sahiplerini de korumayı öngörüyor. Komitenin çağrıları ve yayınları n şimdiden on ciltlik bir kitap kadar artabildi.

48 yaşındaki Gled Yakunin ise bir Ortodoks papazdır. 1965'de yayınladığı bir açık mektupta devletin kilisenin işlerine karışmasını ve Sovyetler'deki bir çok önde gelen kilise liderinin bu baskılara boyun eğmesini kinadı. Son yıllarda "İnsanların Koruyucuları" olan Hristiyan Komitesinin' yönetimine girdi. Bu komite birçok grubu ve tek tek kişileri bu arada Hristiyan olmayan çeşitli inanç sahiplerini de korumayı öngörüyor. Komitenin çağrıları ve yayınları n şimdiden on ciltlik bir kitap kadar artabildi.

Tatyana ve Yakunin ile birlikte Litvanya Katolik olan Antanas Terleckas da tutuklandı. Terleckas Litvanya'da hakları savunma ve millî hakları koruma hareketi içinde saygınlaşıp bir kişi-ydi. Tutuklanmasının sebebi ise su: Olimpiyat oyunları sadece Moskova'da değil Baltık limanındaki Talin şehrinde de yapılacaktır. Bu yüzden KGB şimdiki Baltık bölgesinde de "temizlemek" istiyor. Eğer Batıda tutuklamalara karşı geniş bir kampanya başlatılmazsa, önümüzdeki günlerde tutuklamalar hızla bir şekilde artabilir.

KENNEDY: "ŞAH REJİMİ TARİHTEKİ EN ŞİDDET YANLIŞI REJİMLERDEN BİRİDİ"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Birleşik Amerika'da gelecek yıl yapılacak başkanlık seçimlerine Demokrat Partiden adaylığını koyan Senatör Edward Kennedy, devrik İrah Şahın geçmişteki yönetimini kinayarak Şahın ülkeyi terketmesini istedi.

ABB'de bir televizyona verdiği demecinde Kennedy, Şah rejiminin tarihteki en şiddet yanlısı rejimlerden biri olduğunu belirtti. Kennedy, bu rejim sırasında, en acımasız koşullar altında temel insan haklarının ih-

lal edildiğini belirterek, devrik Rıza Pehlevi'nin İran'dan milyarlarca dolar çalmış olduğunu kaydetti.

Kennedy ayrıca Birleşik Amerika ile İran halkının çıkarlarının aynı doğrultuda olduğunu, ABD'nin geleceğini bir tek kişiye bağlama siyasetinin iflas ettiğini, ABD'nin gelecekte diktatörlükleri koruyan bir ülke olarak görülmesinin akıllıca olmayacağını söyledi. Kennedy, Carter'in İran-ABD bunalımına bir çare bulamadığını ifade ederek, rehinelere derhal salıverilmesini istedi.

Papa, Türkiye ziyaretinden memnun

VATIKAN (AA-AFP)
Papa 2. Jean Paul, Saint-Pierre meydanında 30 bin kişinin katıldığı Pazar ayininde Türkiye'ye yaptığı ziyaretten övgüyle söz etti ve kendisine gösterilen konukseverlikten dolayı Cumhurbaşkanı Konutürk ve Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkin'e gönderdiği mesajlarda teşekkür etti.

İstanbul'da Fener Ortodoks Kilisesi Patrigi Dimitrios ile Saint-Andre Kilisesinde dini töreni ortaklaşa yönetmiş olmanın büyük kıvanç duyduğunu söyleyen Papa, Doğu ve Batı kiliselerinin birliğinin çok önemli olduğunu bildirdi.

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

Portekiz seçimleri

Avrupa'nın bunalımdan bunalıma yuvarlanan yoksul ülkesi Portekiz'de hafta sonunda yapılan erken seçimlerden sonra, yolun ucunda daha istikrarlı bir hükümet gözüktü. Sosyal Demokratlar, Merkez Demokratlar ve Halkçı Monarşistlerden oluşan Demokratik İttifak oyların yüzde 46'sını alarak tek başına hükümet kuracak çoğunluğu sağladı.

Böylece bir süredir Avrupa'da gelişmeye başlayan süreç Portekiz'de de tekrarlandı. Hafta sonunda sandık başına giden seçmen, sandıktan bir merkez-sağ koalisyon hükümeti çıkardı.

Portekiz'de bir türlü hükümet kurulamaması üzerine Devlet Başkanı Eanes, geçtiğimiz eylül ayında parlamentoyu feshederek, erken seçim kararını almıştı. Bu nedenle istikrar, ekonomik ve toplumsal huzur vad ederek, oyların çoğunluğunu toplayan Demokratik İttifak ancak bir yıl iktidarda kalabilecektir. Portekiz Anayasası uyarınca 1981 yılında seçimler yenilenek.

Ne var ki erken seçim sonuçları Portekiz'in, beş yıldır ülkeyi hallaç pamuğu gibi sallayan revizyonist tahribattan kurtulma yoluna girdiğini göstermesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Portekiz'de 1974 yılında gerçekleştirilen devrimle Salazar ve Caetano'nun faşist diktatörlüğüne son verildi. Ama ülke demokrasi ve özgürlüğü tadamadan Cunhal'ın Moskova yanlısı Komünist Partisinin sosyal-faşist sultasına düştü. Cunhal Portekiz'i Salazar faşistlerine rahmet okutacak bir bunalıma sürükledi.

Portekiz devriminden sonra Cunhal, ordu ve devlet mekanizmasının kilit mevkilerini eline geçirerek, ülkede gerçek gücünün çok üstünde bir nüfuz kazandı. Sendika, basın ve ordu içinde hakimiyet kurarak iktidara ortak oldu.

Portekiz Hava Kuvvetleri Genelkurmay Başkanı Morais da Silva, Cunhal'ın kumak istediği sosyal-faşist diktatörlüğü şöyle tanımlamıştı:

"Portekizlilerin yüzde 80'i tarafından yapılan devrimi yüzde 20'nin, bu yüzde 80 üzerindeki diktatörlüğüne dönüştürmek."

Cunhal iktidara ortak olduğu sürece, yalnızca sosyal-faşizme özgürlük tanımına izin verdi. Basını susturmaya, işçileri tek bir sendika içinde toplamaya çalıştı. Sovyetler Birliği'nden örnek alınarak kurulan çiftliklerde uygulanan baskı ve sömürü tarımın mahvolmasına yol açtı. Köylüler Cunhal aleyhine şiddetli gösteriler düzenlediler. Hafta sonunda yapılan seçimlerde Cunhal'ın köylük bölgelerde hiç oy alamaması, köylülerin duyduğu tepkinin ifadesi olduğu gibi, aynı zamanda sosyal-faşist demagoginin iflasıdır.

Beş yıldır Portekiz'de yaşananlar, Sovyetler Birliği'nin dünya çapında giriştiği saldırıya paralel olarak, beşinci kollarının da bir ülkeyi içerden yıkmaya faaliyettedir. Bu strateji çok zarar vermesine rağmen Portekiz'de de yenilgi uğramıştır. Seçim sonuçları Portekiz'in revizyonist sarımsından kurtulma yoluna girdiğini ortaya koymuştur.

İtalyan Komünist Partisi SS-20'lerin üretimini durdurulmasını istedi

ROMA yaklaşma olarak değerlendireyorlar.

İtalyan Komünist Partisi (İKP) Sovyetler Birliği'nden uzun zamandan beri ürettiği ve Doğu Avrupa'da üslenildiği SS-20 atom füzelerinin üretimine ve ıslahatına son vermesini istedi.

İKP Merkez Komitesi'nin bu konudaki bildirisi ayrıca NATO'nun da Avrupa'da üslenilmeyi düşündüğü yeni silahlara ilgili kararı en az 6 ay geri atmasını öneriyor. Bu gereken zaman siresi içinde silahlara kısıtlamaya için gerekli görüşmelere başlanması talep ediliyor.

Batılı kaynaklar İtalyan Komünist Partisinin bu tavrının Sovyet silahlanmasını askeri dengesi bozduğu tesbitine bir

Varşova Pak'tı Dışişleri Bakanları NATO'yu uyarı toplantısı yapıyor

BERLİN

Haber Ajansları, Varşova Pak'tı ülkeleri Dışişleri Bakanlarının, NATO Dışişleri Bakanlarının 12 Aralıkta Brüksel'de yapacakları toplantıdan önce Doğu Berlin'de toplanacaklarını bildirdi.

Sovyet Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko, toplantıya başkanlık etmek üzere Doğu Berlin'e gidiyor.

İyi haber alan kaynakların bildirdiğine göre, Varşova Pak'tı Dışişleri Bakanları, Batının füzele-

Daysal kanadı kendilerine muhalefet edenle.in kazanmasını önlemek için yoğun çaba harcadı

Maden-İş naylon delegelerle Genel Kurula gidiyor

•Üye sayısının 85 bin olduğunu iddia eden Maden-İş yöneticileri bu yoldan DİSK Genel Kuruluna katılacak delege sayısını da artırmak istiyorlar

İSTANBUL (ÖZEL) Maden-İş'in 19 Aralık'ta başlayacak olan Genel Kuruluna katılacak seçilmiş delegelerin yarısından çoğunu Daysal kanadı tarafından tespit edilen naylon delegeler oluşturmuyor. Genel Merkez, üye sayısını 85 bin göstererek yaptığı hesaplamalara göre, Genel Kurula 65-70 kadar naylon delege sokabilecek.

Ote yandan, Maden-İş Genel Kurulu öncesinde yapılan lokal kongreleri bütün bölgelerde tamamladı. Katılma oranının çok düşük olduğu bu kongrelerde, Daysal'a muhalefet eden kanadın bazı bölgelerde başarılı kazandığı ancak, delege seçimlerinde genel merkez in ağırlık koyduğu bildiriliyor.

DELEGE HESAPLARINDAKİ EL ÇABUKLUĞU Maden-İş yetkilileri, yaptıkları açıklamalarda, 85 bin üyeli olduğunu ve genel kurulun 750 üyeye bir delege esasına göre, 114 seçilmiş delege ile toplanacağını açıklıyor. Oysa, Maden-İş'in daha DİSK'in 6. Genel Kurulu öncesinde 60 bin civarında üyeye sahip olduğu, DİSK tarafından yapılan bir araştırma ile belirlenmişti.

1977'den bu yana kabettiği 20 bin civarında üye de gözönüne alırsa bugün Maden-İş'in, 35-40 bin üyeye 750 delege oranı tatbik etkilere için, ancak 45-50 kadar delege seçime tespit edilmiş oluyor. 114 rakamına ulaşmak için geriye kalan 65-70 delege ise, Maden-İş yöneticileri tarafından istedikleri şekilde tespit edilebiliyor. Bu 65-70 kişilik "naylon delege" kadrosu, Genel Kurula tayin edici bir öneme sahip oluyor. Daysal kanadı bu delege sahte-karlığı ile daha baştan Genel Kurula belli bir üstünlük kazanıyor. Ote yandan Maden-İş üye sayısını 85 bin göstererek DİSK Genel Kuruluna gidecek delege sayısını da yükseltmeye çalışıyor. Bilindiği gibi bağlı sendikalar DİSK Genel Kuruluna bin üyeye bir delege ile katılırlar. Bu hesaplamaya göre Maden-İş

4 bin karayolu işçisi Doğu Yapı ve Yol İşçileri Sendikasını kurdu

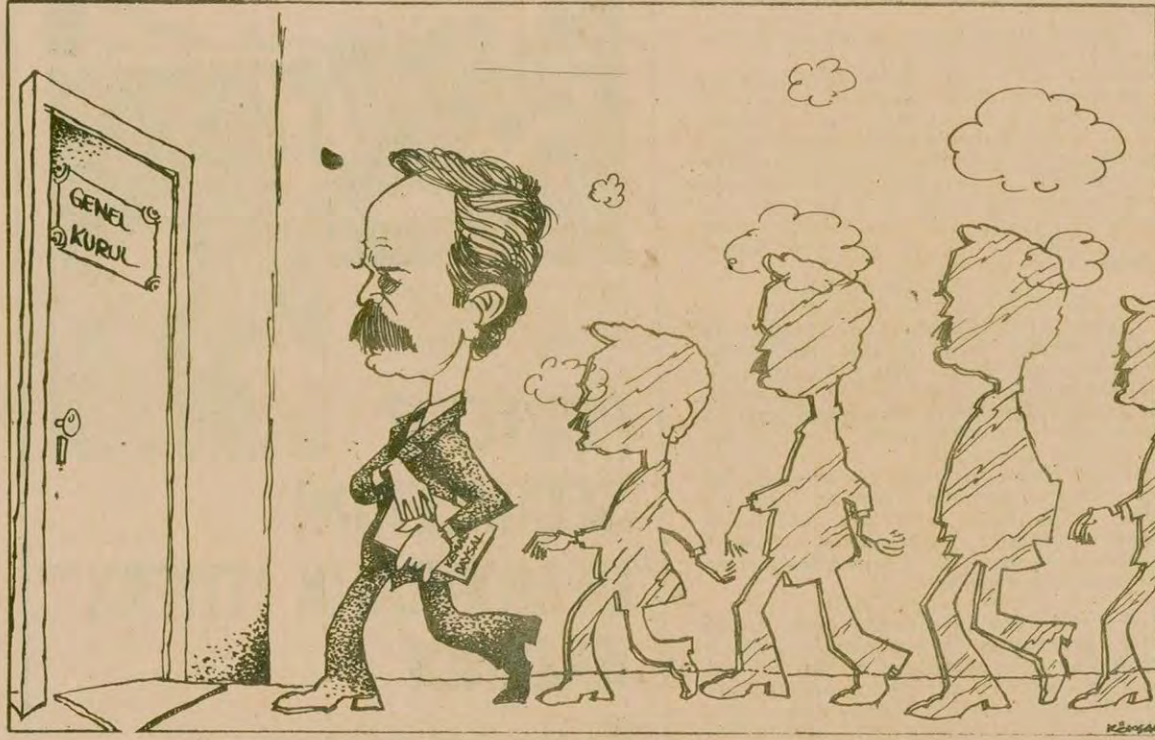
ŞAHİN TUGAY (ELAZIĞ) Elazığ, Malatya, Bingöl, Tunceli ve Adıyaman illerinde çalışan yaklaşık 4 bin karayolu işçisi MHP'nin zorla yönetimini gaspettikleri Yol-İş Sendikası'ndan ayrılarak merkezi Elazığ'da bulunan Doğu Yapı ve Yol İşçileri Sendikası'na katıldılar. Bilindiği gibi 1976 yılında yapılan Elazığ Yol-İş Sendikası Kongresinde MHP'li zamanın Emniyet Müdürü ve Vali-sinden aldıkları destekle kendilerine muhalefet eden işçileri kongre salonuna almamış ve çoğu kullandırmamışlardı. Daha sonra sendika yönetimine karşı gelişen muhalefetin bastırılmak için yönetim 1350 işçiyi sendikadan ihraç etmişti.

3 bin karayolu işçisi bu gelişmelerden sonra durumu gözden geçirerek yeni bir sendika kuracaklarını belirtmişlerdi. Villayete gerekli bildirmiyi yapan Doğu Yapı ve Yol İşçileri Sendikası yöneticileri, "Din, ırk, mezhep ve inanç ve siyasi kanaatlerini gözetmeden kendi işkolunda çalışan tüm işçileri örgütlemeyi, henüz örgütlenmemiş ya da örgütlenme olanağına kavuşmamış emekçi sınıf ve tabakaların bu haklarını savunmalarına yardım edecek sendikal dayanışma kapsamına alınmalarını sağlayacak, demokratik işçi hareketini Anayasa'da öngörülen köklü dönüşümlerin gerçekleştirilmesini sağlayacak demokratik bir yapıya kavuşturmayı amaçlıyor" dedi.

Yeni kurulan sendikamın yönetimi şu kişilerden oluşuyor: Başkan: Müfit Öztürk, diğer yönetim kurulu üyeleri: Hikmet Beşgen, Tahsin Aydın, Cafer Erdoğan, Haki Acar, Remzi Aslan, Mehmet Temiz.

Ote yandan Karayolları 8. Bölge Müdürü Fikret Anırbunur yeni hükümetin kurulmasıyla birlikte görevinden alınarak yerine eskiden karayollarında müdür olarak çalışan Naci Berilgen atandı.

Sectik dedikleri Sectikleri 85.000: 750 = 114
Ve naylon delegeler 35.000: 750 = 45
65

IETT işçilerinin ağzından iki günlük "direnisin" öyküsü...

Topkapı IETT işçileri: "Dışardan gelen bir grup içeri girdi, yüzleri atkılıydı..."

•"Dışarıya telefon etmek istedik, telefon kablolarını kesmişlerdi"

İŞÇİ SERVİSİ "Topkapı'da tam 11 yıldır çalışırım, o gece, şimdiye kadar hayatımda hiç görmediğim 15-20 kişi türedi garaja. Bütün otobüslerin lastiklerini söndürdüler, akülerini söktiler. Fren tertibatlarını bozdular. Yağ filtrelerini söktüler."

Topkapı garajındaki direniş yeni sona ermişti. İşçilerle grup görüşüydük. Kimi Türkiye Genel-İş kimi Genel-İş üyesiydi. Hepsi de aşağı yukarı aynı şeyleri anlatıyorlardı. Topkapı'daki direniş, ilk gün üç-dört saat kadar sürmüştü. Sabah iş alan işçiler, direnişe karşılaşmışlar, sefere çıkamamışlardı. Ancak daha sonra, saat 9 sıralarında, Sıkıyönetim görevlilerinin "İsteyen çalışsın" uyarısı üzerine, garajdaki bütün otobüsler sefere çıkmış, direniş kalkmıştı. O gece, garaja gelen bir grup otobüslerin büyük çoğunluğunu bozmuş ve çıkışları kapamıştı. Bu yüzden, Topkapı garajından ikinci gün saat 15.00'e kadar otobüs çıkmadı. Öğleden sonra 15.00 sıralarında iş tamamlanan arabalar sırayla sefere çıktılar.

Konuştuklarımız işçilerden önce, arabaların tahrip edildiği geceyi anlatmalarını istiyoruz. "Aranızda direnişin birincisi günün gecesi görevde olan var mı, o gece olanları anlatabilir misiniz?"

"Ben o gece oradaydım" diye söze başlayan yaşlı bir işçi. "Gece saat 3 sıralarındaydı. Dışardan gelen bir grup, herhalde kapıcıları görmeden girmişlerdi ya da kapıcıları göz yummuştu, hemen otobüslerin aralarına dağıldılar. 10 kişi kadardı. Karanlıkta yüzlerini göremiyorduk. Zaten yüzlerine atkılar sarmışlardı. Onlara, içerdien de beş on kişi katıldı. Başladılar lastikleri indirmeye. Akülerini söktiler. Fren tertibatlarını bozdular. Gaz borularını kurdılar."

"Peki siz engelleyemez miydiniz? Engellemeye teşebbüs etmediniz mi?" "Biz o sırada garajda az kişiydik. Silahlı olduklarından doğrusu yanlarına yanaşamadık. Gidip Ali Alp'e söyledik. Kendisi teknik müavirdir. O sırada gece amirliği yapıyordu. 'Can emniyetim yok' hiç bir şey yapamadım dedi. Bunun üzerine dışarıya telefon etmeye çalıştık. Haber vermek için. Giriş kapısının emniyet kilavuzlarının telefon kablolarını kesmişler. Türkiye Genel-İş'in odasındaki telefonu da kesmişler. Bir tek telefon var. Onu da kontrol altına almışlar. Santralciyi "dışarıya hat verisen kötü olur" diye tehdit ediyorlar. Bu yüzden dışarıya irtibat kuramadık."

"Soför ve bileterler dışındaki diğer işçiler, mesela atölyedekiler çalışıyorlar mı?" "Sadece revizyon bölümünde küçük bir grup çalışmadı. Ama

öğrenildiğine göre Genel Merkezde muhalefet eden çeşitli gruplar, Lokal seçimlerinde ortak hareket ettiler ve bazı bölgelerde seçimleri kazandılar. Ancak, Merkez Genel Kurul delegeliklerini, Daysal kanadının baskı ve müdahaleleri sonucunda genellikle Genel Merkez yanlılarının kazandığı bildiriliyor.

İŞÇİLER İLGI GÖSTERMEDİ Lokal Genel Kurullarına Maden-İş tabanı genellikle ilgi göstermedi, Ankara, Kartal, İzmit gibi bölgelerde, Genel Kurullar birer saat arayla ve otobüsler getirilerek yapıldı. Birçok bölgede ilk toplantılarda çoğunluk sağlanamadı. Çoğunluk aranmayan ikinci toplantılarda ise Genel Merkezdən gelen yöneticiler, kısa konuşmalar yaptılar ve hemen seçimlere geçildi.

İSTANBUL'DA DURUM İstanbul'da önemli bölgelerde muhalefet etkili oldu. 4. Bölge'de (Kartal) Simko, Haymak, Singer, Arçelik işyerlerinde muhalefet listeleri çoğunluk sağladı. 6. ve 14. Bölgelerdeki Philips, Rabak, Elektrometal, Sungurlar gibi önemli fabrikalarda da muhalefet istedikleri şekilde tespit edilebiliyor. Bu 65-70 kişilik "naylon delege" kadrosu, Genel Kurula tayin edici bir öneme sahip oluyor. Daysal kanadı bu delege sahte-karlığı ile daha baştan Genel Kurula belli bir üstünlük kazanıyor. Ote yandan Maden-İş üye sayısını 85 bin göstererek DİSK Genel Kuruluna gidecek delege sayısını da yükseltmeye çalışıyor. Bilindiği gibi bağlı sendikalar DİSK Genel Kuruluna bin üyeye bir delege ile katılırlar. Bu hesaplamaya göre Maden-İş

Bursa Sanayi Odası Müteşebbis Heyeti, Oda Başkanı Sönmez'i eleştirdi

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sönmez, küçük sanayicilere şantaj yapıyor

•Bağımsız Sanayi Odası Müteşebbis Yönetim Kurulu, Ali Osman Sönmez'in kişisel çıkarları nedeniyle yeni oda kurulmasına karşı çıktığını açıkladı

BURSA (ÖZEL) ANAYİCİLERİN, Sanayi ve Ticaret Odasından ayrılarak ayrı bir Sanayi Odası kurma girişimleri konusunda başlayan tartışmalar genişliyor. Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Ali Osman Sönmez, yeni oda girişimini destekleyenlere karşı tehditlerde bulunurken, Sanayi Odası Müteşebbis Yönetim Kurulu da, "sanayiciler ayrılarak Ticaret ve Sanayi Odası zayıflamaz ancak bazı kişilerin etkinliği sarsılır" diyorlar. Sanayiciler, Ali Osman Sönmez'in kişisel çıkarları nedeniyle yeni oda girişimine karşı çıktığını belirtiyorlar.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ali Osman Sönmez'in çeşitli yollarla küçük sanayicileri tehdit ederek, bağımsız Sanayi Odasının kurulmasını engellemeye çalıştığı öğrenildi. Bu konuda bir basın toplantısı yapan Sanayi Odası Müteşebbis Yönetim Kurulu, "Bugüne kadar koltuğa sıkı sarımların nedeni bunun altından çapanoğlu çıkacağı içindir. Sanayiciler ayrılarak Ticaret ve Sanayi Odası zayıflamaz ancak bazı kişilerin etkinliği sarsılır" dedi.

Ali Osman Sönmez'in, küçük sanayiciler sanayi

odasına üye olmayacaktır şeklindeki iddialarını cevaplayan Yönetim Kurulu, açıklamasında şu görüşlere yer verdi: "Mevcut oda yönetimi Oda Meclisine rağmen daha, sanayici ve esnaf arasında ayrım yapamaz durumdadır. Ve ne yazık ki, ekonominin vazgeçilmez unsuru esnaf ve zanaatkarın küçük görerek bu kişi ve kuruluşlarla alay etmektedir."

"Bugün Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı 5590 sanayicimiz 5590 sayılı yasamın akladığı anlamda sanayicidir. Bunun aksi düşünülemez. Böyle olmasaydı odaya kayıtları yapılamazdı. Mevcut odaya kayıtlı sanayi grup numaraları almış, 3 bin 500 küçük

tahsisin kesilmesi üzerine iki haftadır üretim yapmayan Ünilever Üretim Tüccar ve sanayiciler yağa yapılan zammı beğendi

İSTANBUL (AA) Yağ tüccarları ve sanayicilerin, yemeklik sıvı ve margarin yağına yapılan son zammı olumlu karşıladıklarını, ham yağ tahsislerinin gereksinimi karşılaması koşulu ile zam oranının yeterli olduğunu bildirdiler.

AA muhabirinin konuya ilişkin sorularını yanıtlayan İstanbul Ticaret Odası (İTO) Nebati Yağlar ve Sabun Meslek Komitesi Başkanı Aydın Gençoğlu, Yağlı Tohumlar Kooperatiflerinin elinde şu anda 120-130 bin ton ham yağa dönüştürülebilecek 250 bin ton dolayında ayçiçeği bulunduğunu, tahsislerin yeterli ve dengeli biçimde yapılması durumunda yağ darlığının giderilebileceğini söyledi.

Bir hafta önce serbest piyasada litresi 46-47 liradan satılan ham yağın 38 liraya, ayçiçeğinin kilosunun da 20-22 liradan 16 liraya düşmesinin beklendiğini kaydeden Aydın Gençoğlu, fiyatların düşeceği düzeyde kalabilmesini, tahsislerin yeterli olmasını bağlı olduğunu savundu.

İTO Nebati Yağlar ve Sabun Meslek Komitesi Başkanı Gençoğlu, yağ darlığının doğuran önemli bir etkeninde de, ayçiçeğinden elde edilen ham yağın sabun ve tekstil boya sanayisi ile laboratuvarlarda kullanılması olduğunu söyleyerek, sözkonusu sanayilerde bu gereksinimin dışarıya yapılarak daha ucuz yağlarla karşılanabileceğini bildirdi.

DÜN ÜRETİME GEÇTİ Ote yandan ham yağ

40, Devlet Resim ve Heykel Sergisi açıldı

Kültür Bakanı Koraltan: "Sanatçılar, insanlarımız arasında sevgi yaratarak birlik ve beraberlik sağlayan kişilerdir"

ANKARA (ÖZEL) Kültür Bakanı, Tefvik Koraltan, Devlet Güzel Sanatlar Galerisi salonunda düzenlenen törenle 40. Devlet Resim ve Heykel Sergisini açarken, "Sanatçılar bir milletin kültürünün ve karakterinin bütün özelliklerini ve güzelliklerini eserleriyle ortaya koyarak dünyamızı, bugünümüzü, bugünü-müzü yarınımıza bağlayan insanlarımız arasında sevgi yaratarak birlik ve beraberlik sağlayan, verdikleri eserlerle yüce ulusunuzu bütün dünyaya tanıtan değerli kişilerdir" dedi.

Devlet Resim ve Heykel Sergisinin, önümüzdeki yıldan itibaren Cumhuriyetimizin kuruluş günü olan 29 Ekim günü

ANKARA (THA) LÜM, doğum, kaçıp ılanları ve işleri reklam, hediyeyle eşya gibi reklam harcamaları dışında kalan ve yıllık toplamı 1 milyar 800 milyon lira olarak tahmin edilen reklam harcamalarının yüzde 72'sini TRT'nin aldığı bildirildi.

TÜSLAD'ın aylık yayın organı Görüş dergisinde yer alan bir araş-

tırmaya göre, reklam gelirlerinin TRT bütçesinin yarısını karşıladığı ve TRT'nin reklam yapmaması halinde bütçeden her yıl en az 1 milyar lira dolayında yardım almak zorunda kalacağı belirtildi.

Aynı araştırmaya göre, TV'de en fazla reklamı bankalar yaptı ve banka reklam harcamaları TV reklam gelirinin yüzde 27'sini oluşturdu.

ANKARA (ÖZEL) Avrupa Köseyinin doğanın korunması ile ilgili dördüncü kampanyası dün Orman Bakanı Hasan Ekici tarafından açıldı.

Avrupa Çevre Bakanlarının geçen Eylül ayında Bern'de yaptıkları toplantıda, "yaban hayatının ve doğal yaşam ortamlarının korunması sözleşmesi" imzalandı, bu konuda Avrupa Köseyinin dördüncü kampanyasına 3 Aralıkta başlaması birbirliği ile kabul edilmişti.

Bu nedenle düzenlenen "yaban hayatı ve doğal yaşam ortamlarının korunması" konulu konferans dün sabah başladı.

Konferans, Türkiye Tabiatını Koruma Derneği, Türkiye'de Doğayı Koruma Vakfı, Doğal Hayatı Koruma Derneği, Türkiye Avcılar ve Atıcılar Derneği ile Orman Bakanlığı tarafından ortaklaşa düzenlendi.

Konferans nedeniyle PTT tarafından hazırlanan ve beş puldan oluşan özel pul serisi de konferansın yapıldığı TRT Tarih Kurumu salonunda, ilk gün damgası vurularak satışa çıkarıldı.

ANKARA (ÖZEL) Avrupa Köseyinin doğanın korunması ile ilgili dördüncü kampanyası dün Orman Bakanı Hasan Ekici tarafından açıldı.

Avrupa Çevre Bakanlarının geçen Eylül ayında Bern'de yaptıkları toplantıda, "yaban hayatının ve doğal yaşam ortamlarının korunması sözleşmesi" imzalandı, bu konuda Avrupa Köseyinin dördüncü kampanyasına 3 Aralıkta başlaması birbirliği ile kabul edilmişti.

Bu nedenle düzenlenen "yaban hayatı ve doğal yaşam ortamlarının korunması" konulu konferans dün sabah başladı.

Konferans, Türkiye Tabiatını Koruma Derneği, Türkiye'de Doğayı Koruma Vakfı, Doğal Hayatı Koruma Derneği, Türkiye Avcılar ve Atıcılar Derneği ile Orman Bakanlığı tarafından ortaklaşa düzenlendi.

Konferans nedeniyle PTT tarafından hazırlanan ve beş puldan oluşan özel pul serisi de konferansın yapıldığı TRT Tarih Kurumu salonunda, ilk gün damgası vurularak satışa çıkarıldı.

ANKARA (ÖZEL) Avrupa Köseyinin doğanın korunması ile ilgili dördüncü kampanyası dün Orman Bakanı Hasan Ekici tarafından açıldı.

Avrupa Çevre Bakanlarının geçen Eylül ayında Bern'de yaptıkları toplantıda, "yaban hayatının ve doğal yaşam ortamlarının korunması sözleşmesi" imzalandı, bu konuda Avrupa Köseyinin dördüncü kampanyasına 3 Aralıkta başlaması birbirliği ile kabul edilmişti.

Bu nedenle düzenlenen "yaban hayatı ve doğal yaşam ortamlarının korunması" konulu konferans dün sabah başladı.

Konferans, Türkiye Tabiatını Koruma Derneği, Türkiye'de Doğayı Koruma Vakfı, Doğal Hayatı Koruma Derneği, Türkiye Avcılar ve Atıcılar Derneği ile Orman Bakanlığı tarafından ortaklaşa düzenlendi.

Konferans nedeniyle PTT tarafından hazırlanan ve beş puldan oluşan özel pul serisi de konferansın yapıldığı TRT Tarih Kurumu salonunda, ilk gün damgası vurularak satışa çıkarıldı.

nasıl olmasının çıkar yol olmadığını söyleyerek, maaş ve ücretlere yapılan zamların ve bunu izleyen fiyat artışlarının kısır bir çember etrafında dönmek olduğunu öne sürdü.

Ölümünün 91. yılında

Namık Kemal'den hürriyet dersi

Latif Polat

"Yaşasın Hürriyet! Yaşasın Kemal!" O gece Gedikpaşa'daki Güllü Agop Tiyatrosundan çıkanlar gecenin karanlığında dört bir yana dağılırken kendilerinden geçmesine böyle bağınıyorlardı. Bu yepyeni bir... ku, yepyeni bir duygu idi. Öyle ki, yıllardır padişahın başkasına nasip olamayan "yaşasın" övgüsü, ilk kez, padişahla arası hiç de iyi olmayan bir kişi, bir "tebaa" için kullanılıyordu.

Neydi onları bu denli coşturan? Kimdi bu Kemal ve neden "yaşasın" dı hürriyet? Elbette Güllü Agop Tiyatrosundan çıkanlar coşturan, onlara "Yaşasın Hürriyet" dedikten, bir Rum dilberinin kıvrak kantarları değildi.

O gece tiyatrodan bambaşka bir oyun vardı. Vatandan, hürriyetten sözeden... ya yepyeni kavramlar atan bir oyun: "Vatan Yahut Silistre". Yazarı ise gecenin karanlığında Abdülaziz'i muhteşem sarayındaki titreten "Yaşasın Kemal" haykırışındaki Namık Kemal'di. Siyah dalgalı saçları, gür siyah sakalları ve gerektiğinde silahşör ustalığıyla kullandığı kalemiyle bir hürriyet anıtı gibi duran Namık Kemal...

Hürriyet yahut Namık Kemal

Bu adamlar çalkantılı dönemlerin adamlarıdır ve zaten bu dönemlerin ürünü olarak ortaya çıkarlar. Daha doğrusu büyük sosyal sorunlar, kendilerini çözecek nitelikte büyük adamlar yaratırlar. Bu politikada, edebiyatta, sanatta büyük olan insanları için hep geçerlidir. Ahn Atatürk'ü, Gandhi'yi, Nazım Hikmet'i... Hepsi de firtınanın, boranın içinden çıktılar.

Öyleyse Namık Kemal'i vatan şairi, hürriyet şairi yapan ortam ne idi? Namık Kemal'i anlayabilmek ve ondan bugüne kalan mirası kavrayabilmek için, onun yaşadığı dönemi, içinden geldiği fırtınalı günleri kısaca anlamak gerekir. Bu ayı zamanda Namık Kemal'in 48 yıl süren yaşamında geçirdiği aşamaları izleyebilmek açısından da önemlidir. Öyle ise 1840'ların Osmanlı İmparatorluğuna dönelim.

Köhnemiş yapı çöküyor

Namık Kemal'in doğumundan iki yıl önce, 1838'de Osmanlı-İngiliz Ticaret Anlaşması eski kapitülasyonlara ek maddeler getirilerek, hükümlerini İngilizler lehine ağırlaştırıyordu. Kırmı Savaşının çıkmasından bir yıl sonra 1854'te imparatorluk ilk kez İngilizlerden yüzde 6 faizle 2,5 milyon altın aldı ve borçlanma batağına düştü. Devletin malıyesi, bu yıllarda kurulan Osmanlı Bankası sayesinde yabancı kapitalizmin eline teslim edildi. Yeraltı-yerüstü kaynaklarının işletilmesi, demiryolu hakkı gibi ayrıcalıklar da alan yabancılar, tekstil alanında yatırımlara başladılar. Oysa tam da bu noktada, özellikle tekstil alanında o yıllarda milli bir kapitalizm uyanışı da başlamıştı. Ve yeni oluşmaya başlayan milli ticaret ve endüstri burjuvazisinin hayatı çıkartları, imparatorluğu ahtapot gibi saran dış kapitalizme çelişmekteydi. Yabancılar verilen her imtiyaz da bu çelişmeyi bir bıçak gibi keskinleştiriyordu.

Bir örgüt neferi: Namık Kemal

Namık Kemal kuşağı, yabancı kapitalizmin getirdiği bazı olanaklardan ve fikir-

lerden yararlandı. Çünkü yabancılar sömürülüyor, reform, insan hakları gibi kavramları da getirdiler. Bu ortamda Agah Efendi ile Şinasi'nin çıkardığı "Tercüman-ı Ahval" gazetesi özellikle aydın, sivil ve askerler için etkili oluyordu. Namık Kemal'in uzunca bir süre çalıştığı "Tercüme Odası" bu tür aydınların toplandıkları ve çalıştıkları bir merkezdi.

Özellikle Osmanlı bürokrasisinden ve köklü ailelerden gelen gençlerin oluşturduğu bu çevre, gelişmekte olan yerli burjuvazinin ilk sözcükleri olarak feodal iktidarın despotluğuna karşı seslerini duyurmaya başladı. Bu sıralarda Namık Kemal, Şinasi ile tanışarak "Tasvir-i Efkâr" da yazmaya başladı. Henüz yaşı 22'dir.

Bu aydın çevre mücadelelerinin daha sistemli olmasını sağlamak için, saraya karşı gizli "Yeni Osmanlılar" cemiyetini kurdu. Namık Kemal bu gizli örgütün İstanbul'daki ilk kuruluş toplantısına katıldığında 25 yaşında bir delikanlıdır. Ve Yeni Osmanlılar Cemiyeti'nin aldığı kararlar uygun olarak Tasvir-i Efkâr gazetesinde yazılar yazar. Halkı aşığılayan ve ezen saraya karşı, kalemini bir kılıç gibi kullanır:

"Hakir gördüyse millet, şanına noksan gelir şume, Yare düşünmekle cevher, düşmüş olmaz kadr-i kıymetten."

diyerek halkı savunurken, kalemini saraya satan kapıkullarını ve yaltakçıları şöyle yerer:

"Yardımcısı zalimin dünyada, alçak kimselerdir, Köpekler zevk alan insafsız avcılara hizmetten."

Sürgünlerde pekişen bir hayat

Tasvir-i Efkâr'daki yazıları "tehlikeli" görülen Namık Kemal, baskılardan nasibini almaya başlar ve Erzurum'a sürülür. Buradan daha rahat çalışma koşulları bulacağı düşünülerek arkadaşlarının yanına, Paris'e kaçar. Aynı günlerde Paris'te toplanan Yeni Osmanlılar Cemiyeti ilk Yönetim Kurulunu oluşturur. Bu örgütte görev verildiğinde Namık Kemal 27 yaşındadır. O günlerin Parisinin mücadelecisi havasını Nazım Hikmet, yıllar sonra şöyle hatırlar:

"Paris'te kime çiçek götürdün yoldaşım? Komünacıların duvarlarına Bir de dal gibi dülbera, Paris'te kime gördün seninkilerden Namık Kemal'i, Ziya Paşa'yı, Mustafa Suphi'yi Bir de gençliğini ananın. (Paris Üstüne Bilmeceler)

IDGSA Sinema-Fotoğraf Kolu film gösterilerine başladı

Bugün saat 13.00'de Viva Zapata filmi gösterilecek

İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Öğrenci Temsilciliği fotoğraf-sinema konulu film gösterilerine başladı. Amaçlarını kısaca, "kollektif bir sanat olan sinemaya diğer dallardaki sanatçıların da katılımını sağlamak" olarak açıklayan kol yöneticileri film gösterilerinin yanı sıra, şubat ayı içinde 8 mm.lik bir film çekmek için hazırladıklarını da belirttiler.

Sinema çalışmalarıyla birlikte sergiler düzenleyerek ve toplu çekim çalışmalarıyla fotoğrafçılık alanında da etkinliklerini sürdürecek olan IDGSA sinema-fotoğraf kolunun film gösteri programı şöyle belirlendi:

4 Aralık Salı (Viva Zapata): 11 Aralık Salı (Hiroşima Sevgili), 18 Aralık Salı (Jan Dark'ın Tutkusu); 25 Aralık Salı (Ana). Gösteriler saat 13.00'de başlayacak.

Paris'te bulunduğu dönem Namık Kemal uzun bir süre "Muhbir" adlı gazete yazılar yazdı. Aynı zamanda hukuk, felsefe, edebiyat alanlarında kendini yetistirdi. Jean Jacques Rousseau, Hobbes, John Locke gibi 1789 Fransız Devrimi'nin ön-teorisyonları sayılan düşün adamlarını araştırdı. Daha sonra arkadaşlarından ayrılarak Londra'ya geçti. Burada da "Hürriyet" gazetesinde yazmaya başladı. 1870 yılında siyasi mahkumlara af çıkınca İstanbul'a döndü. "İbret" gazetesinde ancak 26 gün süren bir yazarlık dönemi geçirdi. Baskılar yoğundu. Abdülaziz yönetiminin en kötü günleri yaşıyordu. Halkın ezildiği bu karanlık ortamda umutsuzluğa düşen aydınları cesaretlendirmek isteyen Namık Kemal, gür sesle şöyle haykırıyordu:

"Ne gam, ateş ve korku dolu olsa da özgürlük kavgaşı, Kaçar mı merd olan bir can için gayret meydandan."

Namık Kemal'in yazıları sarayı rahatsız edince "İbret" gazetesine yasaklandı. Padişah onu İstanbul'dan uzaklaştırmak için Gelibolu mutasarrıfına atadı.

Dönersem kahpeyim

Oysa Namık Kemal böyle sürgünlerle, baskılarla yıldırılacak adam değildi. Nitekim Abdülaziz'in tüm istibdadına karşı çekinmeden meydan okuyordu:

"Felek her türlü acılarını toplanın gelsin Dönersem kahpeyim millet yolundaki, git-digim."

Ve atandığı Gelibolu'da da "esraf ve memurlarla padişaha karşı toplantılar" yaptığı gerekçesiyle azledilerek İstanbul'a geri döndü. (1872). "İbret" gazetesinde hükümeti eleştiren yazılarını sürdüren Namık Kemal, kovuşturmalara uğrayan gazetesi için yeniden yasaklanmasına rağmen sansüre ve yayın yasalarına karşı mücadeleye devam etti.

Nihayet o önemli gün geldi. Gedikpaşa Güllü Agop Tiyatrosunda oynanan Vatan Yahut Silistre piyesi, padişaha karşı dolan bardağı taşıran son damla oldu. Büyük coşkuyla karşılanan oyun, Abdülaziz ve çevresini şaşkına çevirdi. Namık Kemal'in "Magosa Kalesine kalebent olmak üzere" Kıbrıs'a sürgün fermanı çıkarıldı. O yine kılıçtan keskin dizeleriyle bu cezayı yanıtlıyordu:

"Zalim ne pervasız rütbeye de olsa Yine zulmün temelini bir yıkarız Toprağın merkezine atsalar da bizi Kurre-i arzı patlatır çıkarız."

İki yıl süren sürgünde, Magosa zindanları onun eserlerine bereket getirmişti. Özellikle roman ve tiyatro türündeki eserlerinin çoğunu burada yazdı.

Bu arada İstanbul'da saray içi mücadele de iyice arttı. Abdülaziz yönetiminin değişmesi isteği, gün geçtikçe daha geniş çevrelerin hareket geçmesine yol açtı. Nihayet 29-30 Mayıs 1876 gecesi Abdülaziz tahttan indirildi. 5. Murat padişah yapıldı. Çıkarılan af sonucu Namık Kemal İstanbul'a döndü. Damıstay ve Anayasa'yı hazırlayacak kurulda yer aldı. Ancak bu sırada yeni bir iktidar değişikliğine sahne olan Bab-ı Ali'de padişahlığa 2. Abdülhamit geliyordu. Meşrutiyeti ilan edeceğine dair söz veren 2. Abdülhamit, bu sözünü tutmuyor ve ilk elde Namık Kemal ile Mithat Paşa'yı tutuklatıyordu. Hürriyet savaşçısı Namık Kemal için son sürgün başlıyordu. Bu kez Sakız'a gidiyordu. Ama oradan yeniden İstanbul'a dönmeyecekti. 2 Aralık 1888 yılında bu adama sürgün olarak yaşama gözlerini kapayacaktı.

91 yıl sonra da eşsiz bir öğretmen

Ölmeden önce yine en büyük tutkusu olan vatani için yazmıştı bu büyük vatan şairi:

"Ah! Yakut şu mübarek vatanın her yerini Saçtık Ellak'e kadar dumanın, ateşlerini Kapadı gözde olanlar, çıkacak gözlerini Vatanın bağrına düşman dayamış hancılarını Yöğmiş kurtaracak bahtı kara maderini."

Ve Namık Kemal'in arayışına, yıllar sonra bir başka Kemal, Mustafa Kemal cevap verecekti:

"Vatanın bağrına düşman dayamışa hancılarını Buluyor kurtaracak bahtı kara maderini!" Susun! Dinleyin!...

Magosa zindanlarından bir türkü yükseliyor. Namık Kemal'in özgürlük türküsü bu. Hürriyet türküsü... Aradan onca yıl geçmesine karşın hâlâ çağlı çağlı akan nehir coşkunluğunuyla kulağımıza doluyor ve ta beyimize çakılıyor:

"Dönersem kahpeyim millet yolundaki git-digim!"

7'den 70'e spor 7'den 70'e spor

Bu da spor kuyruğu

Güvenlik kuvvetlerinin komutanı, salona girebilmek umudıyla kuyruktaki bekleyen seyircilere uyarıyor ve "İçeriye, Türk bayrağından başka birşey sokamazsınız" diyor

Önce voleybol sonra basketbol kuyruğu ve flama, pankart, düdük, borazan yasağı

Sedat Üreten

Seyirci bu. Çileli... Salonsuzluktan kıvrıran İstanbul'un kahrını çekiyor. Hafta sonunu, sevdiği sporu izlemek için ayırıyor. Ama gel gör ki ne eziyet. Salona geliyor, bir de bakıyor ki basketboldan önce voleybol maçı oynanıyor. Voleybol güzel spordur, deyip giriyor içeri. Voleybol maçını izlerken, biraz sonra başlayacak olan basketbol liginin önemini bir maçın heyecanını içinde hissediyor. Az sonra voleybol maçı bitiyor. Ama o ne? Maçın görevlileri emniyet ve sıkıyönetim kuvvetlerinin gücü ile kendisini dışarıya çıkarmaya geliyorlar

"Para ödedim. Maçı izleyeceğim." diyecek ama dinleyen kim. Çare-siz çıkıyor ve yeniden salondaki yerini alabilmek için sıraya giriyor. Tabi 2 bin kişilik salona girebilmek için gelenler, uzun bir kuyruk oluşturuyorlar. Bu nedenle içeri girebilmek umudu biraz kırılıyor. Ama yine de bekliyor. Elinde kulübünün bayrağı. Arkasındaki başka bir taraftar da kulübünü desteklemek için flama getirmiş. "Eh biz de gireriz. herhalde" diye düşünüyor.

Bu arada güvenlik kuvvetlerinin komutanı ortaya çıkıyor ve kuyruktakilere uyarıyor ve içeriye Türk bayrağından başka hiçbir şey sokamayacaklarını söylüyor. Uzun bir bekleyişten sonra bazarı giriyor. Ama bayraksız, flamasız ve takımını istediği gibi destekleyemeyeceği için biraz da kırın. Yine gönül verdiği takımının maçını izlerken kendini maçın heyecanına kapılıyor ve bütün bunları unutuyor. Ta ki bir hafta sonra yine salonun önünde kuyruğa girene kadar.

Evet, bu olay daha bir gün önce oynanan Efes Pilsen-Besiktas maçında yaşandı. Bu çile bitecek mi, bilmiyoruz. Ama hiç olmazsa yetkililerin bir sorunu gidermek için biraz çaba harcadıklarını görmek istiyoruz. Daha önce defalarca söyledik. Yılmıyoruz ve bir kez daha söylüyoruz. Hem de bir defasında içeri girebilmek için salonun ikinci katındaki tuvalet camına tırmanmak zorunda kalan bir basın mensubu olarak söylüyoruz.

BASKETBOLDA ZIRAAT-ECCACIBAŞI OYUNYOR

Sampiyon Kuleleri maçı denilen ile ertelenen Ziraat FSK-Eccacıbaşı karşılaşması bu akşam Ankara Atatürk Spor Sarayında oynanıyor. Karşılaşma saat 18.00'de başlayacak.

Saltık:"Milli duygularımızın reklam aracı olmasına karşıyız"

Bazı kuruluşların futbolculara prim vermesi vadettikleri şekilde çıkan haberler üzerine Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saluk, bir açıklama yaptı ve böyle bir teklif almadıklarını söyledi.

Saltık, B.Almanya ile yapılacak maç için yalnız devletin prim belirlediğini söyleyerek şu açıklamayı yaptı: "B.Almanya maçını kazanmaları halinde Milli Takım oyuncularımıza verilen prim belirlenmiştir. Bunun dışında hiç bir firma ve kuruluşun ödül vadii almadığını, Çeşitli firmaların ve kişilerin milli itibarımızı reklam aracı olarak kullanmasına müsaade etmemiz düşülmüştür."

Devlet başanlı sporcusunu ödüllendirecek kadar güçlüdür. Galibiyet için 100 bin denildi. Bu az denirse ve makam uygun görürse mutlaka araştırmaya gidilir."

TÜZÜN "TÜRKİYE'DE DEPLASMANDA PUAN ALMAK BAŞARI SAYILDIĞINA GÖRE BAŞARILIYIZ"

MUSTAFA TOPRAĞIN

Besiktas, son haftalardaki başarılarına bir yenisini daha ekleyerek, tedirgin geldiği İzmir'den puanla dönüyor. Göztepe maçı sonrası kendisiyle görüştüğümüz Besiktas Teknik Direktörü Serpil Hamdi Tüzün, takımının oyunundan memnun kalmadığını ifade ederek "Türkiye'de deplasmandan puan almak başarı sayıldığına göre, başarılıyız" dedi.

Göztepe'nin iyi bir takım olduğunu belirten Tüzün "Hakemin verdiği penaltı kararı yerinde bir karardı... Şampiyonluktan söz etmek içinse, henüz erken" dedi.

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

Acele edin...

Hertha Berlin'in yeni başkanı, "Engin'i istiyorsanız acele edin" diye federasyonumuza uyarı yapmış. Doğru söylemiş. Acele etmezsek kaybolup gidecek çocukcağız."

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

İlgaz, Futbol Federasyonu Başkanlığına aday olduğunu doğruladı

Ziya Şengül: "Sadece aldığımız iki puana seviniyorum"

ÖZTEKİN ERDAGI

Eskişehir maçında atılan tek golle sıralamada dört basamak birden atlayan Fenerbahçe'nin Teknik Direktörü Ziya Şengül maçı sonradan rahattı...

Şengül maçı ve oynanan oyunun yorumunu şöyle yaptı: "Çok kopuk oynadık. Sanki kısa kısa gösterilen hızlı çekilmiş film seyrettik. İşte iki puanlık gole böyle bir animizda ulaştık."

"Fakat yine de iddia ediyorum, kondüsyon ve fizik noksanlığımız hâlâ var. Çok eksikliklerimiz var. Sadece aldığımız iki puana seviniyorum."

Eskişehirspor'u çok beğendiğini sözlerine ekleyen Şengül, seyircinin aleyhte tezahüratı için de:

"Seyirci haklıdır, buraya Fenerbahçe'nin başarısını görmeye geliyor. Tabii bunu göremeyince bozuluyor. Nitekim başlarda kötü oynayan Selçuk için 'dışarı' diyenler iyi oynamaya başlınca alkışlanmaktan da geri kalmadı. Bu cefakarlara en iyisini vermek borcumuzdur" dedi.

Atatürk stadi her hafta bol bol kart görüyor

Bu hafta 1 maça 7 sarı, 1 kırmızı kart gösterildi

MUSTAFA TOPRAĞIN /İZMİR

Göztepe'nin kendi evinde oynadığı son iki lig maçında 13'ü sarı 3'ü kırmızı olmak üzere futbolculara 16 kart gösterildi. Bu kartların 5'ini konuk takım futbolcuları görünce, ev sahibi takım Göztepe 11 kart gördü.

Bu arada Göztepe'nin başarılı futbolcusu Erhan'ın durumu ilginç bir görünüm kazandı. Bilindiği gibi Trabzonspor maçında kırmızı kart gören Erhan iki hafta sonra takımda yerini almasına rağmen Besiktas maçında da yeniden kırmızı kart görerek, oyun dışı kaldı.

Göztepe ile olan maçlarında kart gören futbolcular şunlar: Akif, Ali Çoban (Besiktas), Mustafa (Trabzonspor) sarı, Serdar (Trabzonspor) kırmızı.

Buna karşılık 11 kart gören Göztepe futbolcuları ise şunlar: Doğan, Halil, İbrahim (sarı), İrfan, Kenan (2 kez sarı), Erhan (2 sarı 2 kırmızı).

1. Ligde geçen hafta

Geçen haftanın 20 golüne karşılık bu hafta 7 gol atıldı

MUSA SEZER

Geçen hafta önceki haftalara oranla fazla golle geçmişti. Takımlarımız futbol oynamaya başlamışlar diye sevinmiştik. Ama ümitlerimiz suya düştü. Yine karanlıklara gömüldük...

İzmir'de Altay'ı 3-2 yenmeyi başaran Rizespor kendi evinde Adanaspor'u 1-0 yenibildi.

Orduspor normal sonuçlarla durumunu sürdürüyor. Adana Demirspor kurtulma çabası içinde. Özellikle sahasında oynadığı maçları kazanmak azminde olduğunu gösterdi... Bunu bu hafta da başardı.

Başta şanssızlıklarla savaşmakta... Ligin başlarında başarılı sonuçlarla haftalarda gösteriyor.

Lider Trabzon birinci yarıyı yenilmeden bitirmek kararında... Galatasaray'ın geçen haftaki oyununa bakarak, Bursa'da kazanma şansını oluşturan inanılmaz çoğunlukta idi. Galatasaray iyi oynamıştı ama gol atamamıştı. Yine atamayınca sonuç 0-0 oldu. Böylece daha da sona düşmekten kurtulmadı.

Besiktas'ın İzmir'de aldığı beraberlik normal sayılsa da şampiyonluğa aday bir takımın daha iyi sonuç alması beklenirdi.

Fenerbahçe bir golle kazanmayı başardı. Gol atan Fenerbahçe oldu ama baskılı oynayan Eskişehir'di. Bir hafta önce 20 gol, şimdi 7 gol... Hiç de içağacı bir durum değil...

Ligin yarısı dolmadığı halde takımlarda sakatlıklar alabiliğince çok... Sakatlıkların boyasına çok olması kafaalarda futbolcuların istikrarlı bir yaşam sürdürdüğü kanaatini de uyarıyor...

"Japon kültüründe güzellik anlayışı ve sanat örnekleri" konulu konferans düzenlendi

Ankara Halk Tiyatrosu Kültür Merkezi, Menekşe Sinemasındaki salonunda 6 Aralık Perşembe günü saat 18.00'de "Japon Kültürü ve Güzellik Anlayışı" konulu konferans düzenlendi.

Konferansı bu konuda yaptığı incelemelerle tanınan Prof. Dr. Bozkurt Güvenç verecek.

Kültür Merkezinden yapılan açıklamaya göre Güvenç, Japon Kültürü tarihinden ve günlük yaşamından seçilmiş resim ve görüntülerle süsleyeceği konferansında Japon insanının güzellik anlayışı ve günlük hayatta sanat konuları üzerinde duracak.

CHP'de...

(Başarılı 1. sayfada)
tarafından adayların de-
ğiştirilerek yeni bir tutum
ortaya koyuldu. An-
kara dışında bulunan büt-
tün milletvekilleri de baş-
ka tezgahla.

Muhalefet adayı Bur-
han Garip Savlı'nın ge-
çilmesinden sonra, muha-
lefet grupları adayı olma-
sı için Turan Güneş'e
çağırda bulunmuşlar.
Güneş de, ancak öne-
ceği bazı milletvekilleri-
nin Grup Yönetim Kurulu-
na aday olmayı kabul
etmesi halinde, bunu ka-
bul edeceğini bildirmişti.

Güneş'in yönetim ku-
ruluna aday olmasını
önerdiği Ali Topuz, De-
niz Baykal, Selçuk Er-
verdi, Oğuz Yazıcıoğlu,
Omer Dedeoğlu, Yaşar
Ceyhan, Gündüz Onat,
Altan Tuna ve Kemal
Kayaçan bu isteği kabul
etmişlerdi.

CHP Genel Merkezi,
Güneş'in ve önerdiği list-
enin seçilmesi halinde,
parlamentoda ikinci bir
genel merkez oluşacağını
ileri sürüyor.

Güneş ve ekibi ise,
böyle bir listenin kazan-
ması halinde, parti içi
hizmetleşimin önlenibi-
leceği görüşünü savun-
yor.

**YÜKSEK DİSİPLİN
KURULU**
CHP Yüksek Disiplin
Kurulunun bugünkü to-
plantısında, İzmir Millet-
vekili Ferhat Aslantaş'ın
gösterdiği 7 tanık dinle-
necek. Aslantaş geçen
cuma yaptığı savunma-
sında, basın toplantısın-
daki sözlerinin yanlış an-
laşıldığını belirtmişti. As-
lantaş, kendisinin Genel
Başkan Bülent Ecevit'i
kastetmediğini, bazı
gayretlerinin Ecevit'in
kurultaydaki konuşması-
na bu şekilde yorumlaya-
caklarından endişe etti-
ğini ifade ettiğini söyle-
mişti. Aslantaş, basın
toplantısında bulunan ar-
kadaşlarının kendisine ta-
nıklık edebileceğini belir-
terek, Mehmet Ali Pestil-
ci, Kemal Anadol, Mus-
tafa Gazalci, Süleyman
Genç, İsmail Hakkı Öz-
torun ve Nizamettin Ço-
han'ın dinlenmesini iste-
di.

Öte yandan, Demirel
hükümetine kabul oyu
verdiği için yüksek dis-
iplin kuruluna verilen An-
kara Milletvekili Cengiz

Senses de bugün kurul-
da savunmasını yapacak.
Disiplin kurulu son to-
plantısında Cengiz Senses'
ten savunmasını istemiş-
ti.

**AP SENATO GRU-
BAŞKANLIĞI İÇİN
DALOKAY, EGE VE
KAYALAR
ADAYLIKLARINI
KOYUYOR**

AP Cumhuriyet Sena-
tosu Grup Başkanlığı iç-
in, Elazığ Senatörü Ca-
hit Dalokay, Aydın Sena-
törü İskender Cengiz Ege
ve Bursa Senatörü Şeref
Kayalar'ın adaylıklarını
koyacakları öğrenildi.

Ömer Ucuza'nın Ada-
let Bakanlığı getirilme-
si ile boşalan AP Grup
Başkanlığı için bu hafta
seçim yapılması bekleni-
yor.

**SENATO VE MECLİS-
TE KİMLERİN ADAY
SEÇİMİ YAPILIYOR**
Cumhuriyet Senatosu
ve Millet Meclisinin bu-
günkü birleşimlerinde ko-
misyonlara üye seçimleri
yapılıyor.

Bugün yapılacak olan
birleşimde, Senato Büt-
çe-Plan Komisyonu için
ve İçişleri Komisyonu-
daki bir üyeliğin için, Mil-
let Meclisi Genel Kuru-
lunda ise, bazı partilerin
adaylarını bildirmeleri
nedeniyle bugüne dek ya-
pılmayan İhtisas Komis-
yonları ile Bütçe-Plan
Komisyonuna üye seçim-
leri yapılacak.

**İzmit Mem-Der
Genel
Kurulunu yaptı**

İzmit Mem-Der Şube-
si Genel Kurulu önceki
akşam sonuçlandı.
Genel Kurulda eski
Yönetim Kurulunun ra-
porunun okunmasından
sonra yapılan konuşma-
larda sürgünler konusun-
da yeni hükümetin tutu-
mu eleştirildi ve haksız
atamlara karşı çıkılması
istendi.

Daha sonra yapılan se-
çimler sonucunda yeni
Yönetim Kurulu şöyle
belirlendi:
Hare Dede, İsmet
Sarp, Vahide Bayram,
Dünyaz Akıncı, Emine
Tekgül.

Denetim Kurulu:
Okan Köycü, Kemal Çe-
nan.

Öte yandan, Demirel
hükümetine kabul oyu
verdiği için yüksek dis-
iplin kuruluna verilen An-
kara Milletvekili Cengiz

Senses de bugün kurul-
da savunmasını yapacak.
Disiplin kurulu son to-
plantısında Cengiz Senses'
ten savunmasını istemiş-
ti.

**AP SENATO GRU-
BAŞKANLIĞI İÇİN
DALOKAY, EGE VE
KAYALAR
ADAYLIKLARINI
KOYUYOR**

AP Cumhuriyet Sena-
tosu Grup Başkanlığı iç-
in, Elazığ Senatörü Ca-
hit Dalokay, Aydın Sena-
törü İskender Cengiz Ege
ve Bursa Senatörü Şeref
Kayalar'ın adaylıklarını
koyacakları öğrenildi.

Ömer Ucuza'nın Ada-
let Bakanlığı getirilme-
si ile boşalan AP Grup
Başkanlığı için bu hafta
seçim yapılması bekleni-
yor.

**SENATO VE MECLİS-
TE KİMLERİN ADAY
SEÇİMİ YAPILIYOR**
Cumhuriyet Senatosu
ve Millet Meclisinin bu-
günkü birleşimlerinde ko-
misyonlara üye seçimleri
yapılıyor.

Bugün yapılacak olan
birleşimde, Senato Büt-
çe-Plan Komisyonu için
ve İçişleri Komisyonu-
daki bir üyeliğin için, Mil-
let Meclisi Genel Kuru-
lunda ise, bazı partilerin
adaylarını bildirmeleri
nedeniyle bugüne dek ya-
pılmayan İhtisas Komis-
yonları ile Bütçe-Plan
Komisyonuna üye seçim-
leri yapılacak.

**İzmit Mem-Der
Genel
Kurulunu yaptı**

İzmit Mem-Der Şube-
si Genel Kurulu önceki
akşam sonuçlandı.
Genel Kurulda eski
Yönetim Kurulunun ra-
porunun okunmasından
sonra yapılan konuşma-
larda sürgünler konusun-
da yeni hükümetin tutu-
mu eleştirildi ve haksız
atamlara karşı çıkılması
istendi.

Daha sonra yapılan se-
çimler sonucunda yeni
Yönetim Kurulu şöyle
belirlendi:
Hare Dede, İsmet
Sarp, Vahide Bayram,
Dünyaz Akıncı, Emine
Tekgül.

Denetim Kurulu:
Okan Köycü, Kemal Çe-
nan.

Öte yandan, Demirel
hükümetine kabul oyu
verdiği için yüksek dis-
iplin kuruluna verilen An-
kara Milletvekili Cengiz

Senses de bugün kurul-
da savunmasını yapacak.
Disiplin kurulu son to-
plantısında Cengiz Senses'
ten savunmasını istemiş-
ti.

**AP SENATO GRU-
BAŞKANLIĞI İÇİN
DALOKAY, EGE VE
KAYALAR
ADAYLIKLARINI
KOYUYOR**

AP Cumhuriyet Sena-
tosu Grup Başkanlığı iç-
in, Elazığ Senatörü Ca-
hit Dalokay, Aydın Sena-
törü İskender Cengiz Ege
ve Bursa Senatörü Şeref
Kayalar'ın adaylıklarını
koyacakları öğrenildi.

Ömer Ucuza'nın Ada-
let Bakanlığı getirilme-
si ile boşalan AP Grup
Başkanlığı için bu hafta
seçim yapılması bekleni-
yor.

**SENATO VE MECLİS-
TE KİMLERİN ADAY
SEÇİMİ YAPILIYOR**
Cumhuriyet Senatosu
ve Millet Meclisinin bu-
günkü birleşimlerinde ko-
misyonlara üye seçimleri
yapılıyor.

Bugün yapılacak olan
birleşimde, Senato Büt-
çe-Plan Komisyonu için
ve İçişleri Komisyonu-
daki bir üyeliğin için, Mil-
let Meclisi Genel Kuru-
lunda ise, bazı partilerin
adaylarını bildirmeleri
nedeniyle bugüne dek ya-
pılmayan İhtisas Komis-
yonları ile Bütçe-Plan
Komisyonuna üye seçim-
leri yapılacak.

Çapa...

(Başarılı 1. sayfada)
baren Çapa Cerrahideki
bütün sağlık personeli,
arkadaşlarının geri al-
ınmasını talebi ile Acil
Servis dışında işi durdur-
muşlardı. Sağlık personeli-
nin kararlı tutumu
üzerine konuyu yeniden
gözden geçirmek için
toplanan Kürsü Kurulu,
saat 17.00'de atılanların
geri alınmasını kararlaştı-
rdı.

Yıllardır Cerrahi bö-
lümünde kadrosuz ve si-
gortasız olarak 2 bin 500
liraya çalıştırılan bu 54
işçi Cerrahi bölümündeki
Yardımlaşma Sandığının
Dekanlık tarafından ka-
patılması üzerine işten
kaldırılmışlardı. Fakülte-
ci mali fonu merkezleş-
tirmek amacıyla bir va-
kıf kuran Dekanlık, bu tür
Derneklerin kapatılma-
sını istemiş, maaşlarını bu
dernek sayesinde alan
sağlık personeli de işten
çıkarılarak, Fakültenin
bazı servisleri sağlık hi-
zmetine kapatılmıştı.

300 yatak ve 200
kadar personelle gücü-
nün çok üstünde çalışan
Cerrahi bölümünde 54
işçinin işten atılması ile
sağlık hizmetleri iyice ak-
samış ve kadrolu işçiler
de arkadaşlarıyla yalnız
bırakılmayarak hareket
göstermişlerdi. 54 işçinin
geri alınmasının Çapa
sağlık personeli arasında
sevinçle karşılandığı bil-
diriliyor.

Demirel...
(Başarılı 1. sayfada)
bulunacağı bildiriliyor.

Başbakan Demirel'in
daha sonra siyasi parti li-
derleriyle anlaşması kar-
şısında görüşmeler yapaca-
ğı, bu arada ana muha-
lefet partisi lideri ve CHP
Genel Başkanı Bülent E-
cevit'e de başvurarak,
anlaşması karşılığında
önerisi görüşüleceği öğre-
nildi.

Konuyla ilgili olarak
başbakanlıkta ve ilgili
bakanlıklarda anlaşması
karşı çıkarak yasalar
üzerinde çalışmalar yo-
ğunlaştırıldı.

Başbakanın siyasi
parti liderleriyle yapacağı
görüşmelere bu önerileri
götüreceği bildirildi.

**Çukobirlik Yönetim Kurulu
Başkanlığına yeniden
Hikmet Savaklı getirildi**

ADANA
TİCARET Bakanlı-
ğının bir teleks
emri ile Abdullah Gü-
ney başkanlığında Çu-
kubirlik Yönetim Ku-
rulunun görevden aldı.
Hikmet Savatlı grubunu
yeniden Yönetim Kuru-
luna getirdi.

Çukubirlik Genel Mü-
dürü Abdullah Kütük
Yönetim Kurulunun şu
kişilerden oluştuğunu
açıkladı.

"Hikmet Savatlı, Ali
Gülbay, Ali Akkol, Hacı
Cüce,
Denetleme Kurulu:
Mustafa Çirirçi, İzzet
Kastan."

Bilindiği gibi Hikmet
Savatlı 2. MC dönemin-
de de Çukubirlik Yöne-
tim Kurulu Başkanlığı
yapmıştı. Ecevit hükü-
meti, Hikmet Savatlı'yı
iktidara geldiğinde gö-
revinden almıştı. Hikmet
Savatlı Yönetim Kurulu
Başkanlığı görevini ya-
ptığı sırada Çukubirlik
Dergisinde MC hüküme-
tinin propagandasını ya-
pırmış ve Türkiye'nin yazı-
larına yer vermişti.

Yeni Yönetim Kurulu
Başkanı Hikmet Savat-
lı'nın, Adana'ya 30 ki-
lometre uzaklıktaki çift-
liğinde piyasada yoklu-
ğuna çekilen 15 milyon liralık
ilaç ele geçirilmişti. Bun-
dan dolayı bir süre em-
niyet yetkililerine aran-
mıştı. 1977 seçimlerin-

Yazın...
(Başarılı 1. sayfada)
Başol, Ankara'da ya-
ptığı açıklamada yazın-
yağışlarının Türkiye
Zeytinyağı Birliğine yü-
rütüleceğini de belirtti.

Ticaret Bakanı Başol
şöyle konuştu:
"Türkiye Zeytinyağı Bir-
liği, zeytinyağı ürünlerin
serbest piyasada alu-
şan fiyatlar üzerinden alu-
şma devam edecektir. Bu
durumda rafine yağ ve ze-
ytinyağının fiyatları da
serbest piyasaya fiyatları
üzerinde oluşturulacaktır.

"Türkiye Zeytinyağı Bir-
liği Zeytinyağı Birliği
içinde zeytinyağı alu-
şumunda bulunması için
gerekli talimat verim-
lerdir."

KAYIP- Şirinevler-Ak-
saray arasında çalışan ö-
zel otobüslerde Balikesir
nifus idaresinden do-
ğumdan alınan nüfus
cüzdanını kaybettim.
Geçersizdir

CEMİL KARTALDEMİR

Ankara Belediye Başkanlığından
Beleynemiz Ünitelerinin bir senelik gerek-
sinimi olan 57 kalem kuru erzak, 4.638.888,77
lira Muhammed Bedel, 139.167. lira geçici te-
minatla 19.12.1979 günü saat 14.30'da 2490 sa-
yıyla yasanın 31. maddesi uyarınca Kapalı Zarf
Eksitme yoluyla satın alınacaktır.

1- Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde gö-
rülebilir.
2- İhaleye iştirak edecekler Ticaret Odası
veya kayıtlı oldukları dernekten alınacak bel-
geleri teklif mektupları ile birlikte vermeleri
şarttır.

3- İstekliler teklif mektuplarını en geç ihale
saatinde bir saat önce Encümen Kaleminde ve-
mek zorundadırlar.

Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.
(Basın: 24650-1293)

BÖRÖLAR
ANKARA: Mevritiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
Tel: 26 52 44 - 22 49 54
Tel: 26 54 34 [ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Serif İshani
Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42] [TRABZON: Cumhuriyet Mah
Kavim Sok. 27/10 Tel: 39 00] [OYUNBAKIR: Beyazıt
İshani, Kat: 3, No: 30, Dörtöl Tel: 3857

YURTDIŞI BÖRÖLARI
ALMANYA
BURGUR: 78
6 Frankfurt
Tel: 0611 437 595

BERLİN
95 Rue de la
Jongleurie,
10300 Bruxelles
Tel: 64 72 120

İSVİÇE
Günlük,
Duvargang S/A,
1. r. 1726
Sundberg,
Tel: 08/296 628

HOLLANDA
Bildr. 53,
Utrecht
Tel: 31 47 61

İSVİÇE
Ch. des Cotes 1
1020 Renens
Tel: 34 21 72

ABONE ÖCETLERİ
Yurtiçi
3 aylık 450 TL
6 aylık 900 TL
1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı
3 aylık 675 TL
6 aylık 1350 TL
1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücretler gönderilen Bilye göre
uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. satırlar (Sütun:sn) 250 TL □ 3.5.7.
satırlar (Sütun:sn) 300 TL □ 4. satırlar (Sütun:
sn) 400 TL □ 5. satırlar (Sütun:sn) 500 TL □
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun:sn), 500 TL □
Küçük İlanlar (Kefimesi) 10 TL

22840 - 606

Mamak...

(Başarılı 1. sayfada)
si Başkan Abdullah
Güzelgün'ün başından ya-
radıkları öğrenildi. Ab-
durrahman Güzelgün'ün
"Halkın Kurtuluşu" gru-
bu mensupları tarafından
işçi gösterilerle tehdit
edildiği ve göğüsüne ateş
açılarak yakalamaya ça-
lışmak yerine Seyfi
Kurtal'ın arkadaşlarını
suçlamaya çalışmıştı. Üç
tanık, ateşin dışardan üç
kişi tarafından atıldığı
belirttiği halde yetkili-
leri tutumlarında bir de-
ğişiklik yapmamışlar,
aksine tanıkları gözetli-
ne alıp işkence yapmak
gibi tamamen kanun-
suz yollara yönelmişler-
di. Dün Pazarcık'dan öğ-
rendiğimiz göre, saldı-
rıcının güdüklerini taşı-
yan Seyfi Kurtal'ın ev-
sahibinin oğlu Hüseyin
Teke, diğer iki tanık Ah-
met Uspak ve Mustafa
Çağlı ile Seyfi Kurtal'la
birlikte aynı evde kalan
ve bacadan yaralan-
an Cemal Kırmızı ile
Veli Şuğneçmez, TIKP
yetkililerinden Ali Yavuz
ve Mehmet Örmü adlı
yurttaşlar gözaltına
alınmışlar ve üstöğmen
tarafından ağır işkence-
ye uğratılmışlardır.

TIKP MARAŞ
İL BAŞKANLIĞI GÜNGÖR,
İSKENDER
GÖZLERİYLE
GÖRÜLDÜ
BİLDİRDİ

TIKP Maraş İl Başka-
nı Haydar Güngör, gaze-
temize yaptığı açıklama-
da, gözaltına alınmanın
ağır bir şekilde işkence
gördüğünü ve bazılarının
ayakta duramayacak hale
geldiğini gözleriyle gö-
rdüğünü belirtti.

Bu arada, Seyfi Kur-
tal'a yapılan saldırı sıra-
sında evde bulunan ve
topagundan yaralanan
Cemal Kırmızı'nın da
kangren olma tehlike-
siyle karşı karşıya bulun-
duğunu öğrenildi. Cemal
Kırmızı bir yerde ayakta
tutulduğunu ve ayakla-
rının sızdığı bildirildi.

**USTÖĞMEN,
HAYDAR GÜNGÖR'Ü
TEHDİT ETTİ**

Bu arada dün karakola
giderik Üstöğmen İsa Öz-
türk ve Emniyet Amir'i ile
görüşen TIKP Maraş İl
Başkanı Haydar Güngör
üstöğmenin "Bunun arka-
sını getireceğim" gibi sözler
sartfettiğini bildirdi.

Açıklamada Haydar Gü-
ngör'ün "Tanıkların gözöl-
ta alınmasını kanun-
suz olduğunu, insanları
tanımlık yapamaz duruma
getirmeye çalıştıklarını,
anarşinin bu şekilde ön-
lenemeyeceğini" söyle-
mesine karşılık üstöğ-
men'in "Tanıkların tarif
ettikleri sanıklar kendile-
rine benziyor" gibi
cevaplar verdiği öğrenil-
di.

**ISA ÖZTÜRK'ÜN
MHP İLE
HAYDAR SAĞAŞIN
PAPAZLAR İLE
İLİŞKİSİ OLDUĞU
BİLDİRİLDİ**

Türkiye İşçi Köylü
Partisi açıklamasında ay-
rıca Üstöğmen İsa Öz-
türk'ün MHP ile, Haydar
Savaş'ın da toprak ağası
Papazlarla ilişkisi olduğu
bildirildi. Açıklama şöyle:
"Pazarcık'ta yaptığımız
soruşturmaya göre, Üst-
öğmen İsa Öztürk sürekli
olarak MHP İlçe Başkanı
ile birlikte dolanmakta ve
onunla sıkı ilişkiler için-
de bulunmaktadırlar. Emni-

yet Amir'i Ali Haydar Sa-
vaş'ın ise toprak ağası
Papazlarla sıkı ilişkileri
olduğu ve adının birçok
işletmeye karıştığı bil-
diriliyor. Mülaazım adlı
görevlinin ise Maraş kat-
liamında önemli roller
oyndığı yaygın bir ka-
naat durumundadır. Mü-
laazım'ın köylerde bir
muhbir ağı oluşturarak
köylü mücadelesini bas-
tırmak için tertipler ha-
zırladığı da halk tarafın-
dan bilinmektedir."

**TIKP YETKİLİLERİ
TEDBİR ALINMASINI
İSTEDİLER**

TIKP Genel Merkezi
yaptığı açıklamada,
TIKP yetkililerinin Kah-
ramanmaraş'taki Sıkıyö-
netim Komutanı Yardı-
mcısına başvurarak, tedbir
alınmasını istedikleri ve
komutanın bu konuda o-
lumlulu bir tutum içinde
olduğu bildirildi.

Öte yandan TIKP
Merkez Komitesi Üyesi
Mustafa Kemal Çamkır-
an başkanlığındaki bir parti
heyetinin dün Pazarcık'a
gittiği ve heyetin yerinde
incelemeler yaparak yetki-
liyle görüşüleceği bildiril-
di.

ELAZIĞ
TIKP İL BAŞKANI
KAÇIRILMAK
İSTENDİ

Türkiye İşçi Köylü
Partisi Elazığ İl Başkanı
Yusuf Arkanoglu dün
Sivrice ilçesinden Elazığ'a
gelirken iki saldırı-
dan kaçarak, Arkanoglu'nu
dövmek kaçırdılar.

Yusuf Arkanoglu paz-
ar günü saat 17.00 sı-
ralarında Elazığ'ın Sivrice
ilçesinden 23 G 4055 pla-
kalı taksii ile Elazığ'a ge-
lirken aynı taksiiye binen
iki kişi taksiiyi Sivrice'ye
üç kilometre kala durdu-
rup Arkanoglu'nu zorla
taksiden indirirerek ka-
çırdılar. Çıkan buğuşma-
da Arkanoglu'nu taksiden
indirenler saldırı-
garlar, aksi istikametten
gelen başka bir taksiiye
binerek kaçtılar.

Çeşitli yerlerinden
hafif yaralar alan Ar-
kanoglu olayı Elazığ
Cumhuriyet Savcılığına
bildirdi.

TIKP Elazığ İl Örgütü
bir açıklama yaparak o-
layı protesto etti. Açıkla-
mada, saldırıların bir an
evvel yakalanıp ceza-
landırılması istendi.

Öte yandan saldırı-
lardan birinin Sivrice'de
terzilik yapan Kem l is-
minde biri olduğu da be-
lirildi.

Ankara...
(Başarılı 1. sayfada)
sinleştiren kararname ile
22 ile merkez valilikle-
rinden, 13 ile müllüye
müfettişliklerinden, 10
ile kaymakamlıklardan,
4'er ile vali müavimleri ile
merkez teşkilatından 3
ile de bakanlık müaviri-
lerinden yeni vali atan-
dığını bildirdi.

Cumhurbaşkanı Fahri
Korutürk tarafından dün
imzalanan kararname ile
İstanbul Valiliğine Nev-
zat Ayyaz, İzmir Valili-
ğine Nazmi Çengelci'nin a-
tandığını öğrenildi.

Ankara Valiliğine ise,
bu görevi vekaleten yü-
riten Vecdî Gönül asale-
ten atandı.

KAYIP - İlkokul diplo-
mamı kaybettim. Hüküm-
süzdür.

Nergis SAĞLAM

**Aydınlık
kartları
isteme
kuponu**

Yukarıda cins ve miktarı
belirttiğiniz kartlardan ödeme-
li olarak gönderiniz.

İsteme Adresi:
Molla Ferit Sok. 37/2
Çağaloğlu/İstanbul
Posta Çeki No:
118 846
Hesap No:
BAYAS BASIN YAYIN A.Ş.
İs Bankası Tübe Şubesi
2149 İstanbul

Not:
100 lirayı aşmayan kart talepleri
için posta pulu gönderiniz.

TIKP...

(Başarılı 1. sayfada)
lemez sonucunda du-
rum kışkıldı. Edirne Emniyet Mü-
dürlüğü, birini Nizip'te,
ikisini Gaziantep'te ve
birini de Ankara'da
boşalttığını itiraf etti.

Mali polis yetkilileri,
Ankara'da yaptıkları o-
perasyonlarda bu kaçak-
çılık olayına adları karış-
tıran iki kişiyi yakaladılar.
Mahkeme bu iki kişiyi
kaçakçılık suçundan tu-
tukladı.

Gaziantep'teki operas-
yonda ise kaçakçılık şe-
besinin elemanlarını
denizci Fevziullah Çakmak
yakalarken Edirne'ye
getirdi.

Alman şöförin Orta
Doğu'ya götürüleceği
söylenildi. Eşyaları, Türki-
ye'de boşaltılmalı ve pa-
saporuna Arap ülkeleri
sınır kapılarında giriş-
çıkış işlemleri yaptırması,
sebebe elemanlarının ya-
nında resmi ve sivil dev-
let adamlarının işe karış-
tığını gösterdiği açıkla-
ndı.

AP hükümeti...
(Başarılı 1. sayfada)
sürdüren IMF yetkililer-
nin daha önce de birçok
kez IMF ve Dünya Ban-
kası tarafından alınması
istenen önlemler konu-
sunda ısrar edeceği bil-
dirildi.

IMF ve Dünya Ban-
kası, Türkiye'nin ekono-
mik istikrarı kavuşması
için işçi ücretleri ve ta-
ban fiyatlarının dondu-
rulmasını, kamu kesini-
ne yatırım yapılmaması-
nı, hazine subvansiyon-
larının kaldırılmasını ve
KIT ürünlerine zam ya-
pılarak açıkların kapatılma-
sı gerektiğini savunuyor.

1961 Ocak 61, 1962
Mart 31, 1963 Şubat 21,
1964 Şubat 21, 1965
Şubat 21, 1966 Şubat
21, 1967 Şubat 27, 1968
Nisan 27, 1969 Temmuz
27, 1970 Temmuz 27,
1978, Nisan 300, 1979
Temmuz 250.

**DUNKU
GÖRÜŞMELER**
Görüşmelerin ögleden
önceki bölümünde, Tem-
muz-Ekim döneminde
Türk ekonomisinin genel
görüntüsü ele alındı.

Edinilen bilgilere göre,
Maliye Bakanlığı Müste-
şarı Vural Güçsavaş baş-
kanlığındaki Türkiye he-
yeti ve IMF'nin Wood-
ward başkanlığındaki üç
kişilik heyeti arasındaki
görüşmelerde, Türk lirası-
nın değerinden, fiyat ar-
tışlarına ve Merkez Ban-
kası kredilerinin gelişme-
sine kadar tüm makro dü-
zeyinde ekonomik tablo-
lara ele alınarak tartışıldı.

Öğleden sonraki bölü-
mde aynı konu üz-
erinde görüşmeler sürdü-
rüldü.

ANKARA(AA)
TÜRKİYE'de bugün
görülen akaryakıt
sıkıntısının ATAS Rafi-
nerisinin çalışmamasın-
dan kaynaklandığını öne
süren Enerji ve Tabii
Kaynaklar Bakanı Esat
Kırıtoğlu, bu konuda
Türkiye'nin milli menfa-
atlerine uygun bir çözüm
yolu bulunacağını belirt-

İzlanda'nın eski bir Başbakan ülkesini anlatıyor

NÜFUSU: 225,000 (Yüzde 87'si şehirlerde oturuyor)
SİYASİ PARTİLER: Bağımsızlık Partisi, İlerici Parti, Halk Partisi, Sosyal Demokrat Partisi, "Komünist" Partisi, İzlanda Komünist Birlik Ligi (M-L)
KONUSULAN DİL: İzlandaca.
EKONOMİSİ: Balık ürünleri, alüminyum, çimento ve kimya ürünleri vardır. Patates ve patatesli ürünler de önemlidir. İlgüçünür yüzde 16'sı tarımda, yüzde 26'sı sanayide çalışmaktadır. SSCB, Batı Almanya, ABD ve İngiltere en büyük ticaret ortaklarıdır.

Sovyetler'in Okyanusa

iniş yolunda bir ada : İzlanda

İZLANDA'DA GENEL SECİMLERİN YAPILDIĞI BUGÜNLERDE ADANIN STRATEJİK ÖNEMİ BİR KEZ DAHA TARTISILMAYA BAŞLANDI. İKTİDARDAKİ MERKEZ-SOL HÜKÜMET YÜKSEK ENFLASYON HIZIYLA BAŞA ÇIKAMADIĞI İÇİN EKİM AYINDA İSTİFA ETMEK ZORUNDA KALDI. YENİ SECİMLERE GİDİLMESİ KARARLAŞTIRILDI. SECİM PROPAGANDASINDA EN ÇOK KONUSULAN KONU, ENFLASYONUN NASIL DÜRDÜRÜLÜCEĞİ VE İZLANDA'NIN NATO ÜYELİĞİ SORUNUYDU. BU VEŞİLEYLE, İZLANDA'NIN ESKİ BAŞBAKANI, MİLLETVEKİLİ BJÖRN BJARNASON'UN MADEİRA, ADASINDAKİ ULUSLARARASI KONFERANSTA YAPTIĞI VE İZLANDA'NIN DURUMUNU ANLATAN KONUŞMASINI YAYINLIYORUZ.

BJÖRN BJARNASON (ESKİ BAŞBAKAN)

İzlanda 1262 yılından beri yabancı yönetim altında bulunduktan sonra 1944 yılında Danimarka'dan ayrılarak bağımsız oldu. Yüzyıllar boyunca, adanın karışıklıktan uzak kalışı ve İngiliz donanmasının dolaylı koruyuculuğu İzlanda'nın güvenliğinin temel kaynağı olarak görüldü. Bu durum adanın önce İngiltere tarafından işgal edildiği ve daha sonra da İzlanda hükümetiyle yapılan anlaşma uyarınca Amerika-lar tarafından savunulduğu İkinci Dünya Savaşı yıllarında değişti.

Savaşın sona, İzlandalıların, Atlantik'te bir çatışma olması halinde ülkelerinin bu çatışmaya bulaşmadan kalmasını bir tarafsızlık bildirgesiyle sağlamaya çalıştılar.

Yeni askeri tekniklerin, uçakların ve denizaltıların ortaya çıkması ve Doğu-Batı gerginliği, askeri bir uyumsuzlukta İzlanda'daki kolaylıklardan yararlanarak amaçları gerçekleştirilen bir yarış tehdidiyle birleşti. İzlanda ile diğer ülkeler arasında ki uzaklık artık güvenlik açısından yeterli bir güvence sağlamıyordu; ada yeni uzlaşmaz düşmanlar, Sovyetler Birliği ve ABD'nin ortasında kaldı. Bağımsızlığı yeni kazanmış cumhuriyet bir seçim yapmak zorundaydı.

İzlanda, NATO'nun bir kurucu üyesi olma çağına geldiğini kabul etti ve 1951'de İzlanda ile ABD arasında ikili bir savunma anlaşması yapıldı. Bu anlaşma halen yürürlükte ve Keflavik'teki büyük uluslararası havaalanında 3 bin kadar ABD askerinin bulunmasına imkan tanımaktadır.

İzlanda, Batıda Grönland ve Doğu'da Faro adaları ile bir orta çizgiyi temsil etmektedir. Kuzeyde Norveç, İsveç ve Danimarka ile, güneyde İngiltere ve İrlanda ile, batıda Grönland ve Doğu'da Faro adaları ile bir orta çizgiyi temsil etmektedir. Kuzeyde Norveç, İsveç ve Danimarka ile, güneyde İngiltere ve İrlanda ile, batıda Grönland ve Doğu'da Faro adaları ile bir orta çizgiyi temsil etmektedir.

Üçüncü günün en önemli konuşmacıları Çinli Çang ile ABD'li Pipes idi. Çang, Dis İlişkiler Enstitüsü Başkanı, Pipes ise Başkan Carter'in başdanışmanı Brezinski'nin yakın arkadaşları ve Sovyetler üzerinde birçok belgesel kitap yayınlamıştır.

Çang sözlerine 1970'lerin sonunda uluslararası durumda meydana gelen değişiklikler anlatarak başladı. Sovyetlerin Kıbrıs'ta "Uluslararası konferans" aracılığıyla "Uluslararası garantör" olma peşinde koştuğunu belirtti. Malta'nın İngiliz üslerini başdanışmanı Brezinski'nin yakın arkadaşları ve Sovyetler üzerinde birçok belgesel kitap yayınlamıştır.

Üçüncü günün sonunda, Avrupa'nın özellikle Avrupa'nın çevresinde Sovyet yayılmacılığını küçümstedikleri görüldü. Bir de Avrupa ve ABD'nin teknolojik üstünlüğünün Sovyetlerin gözünü korkuttuğu sanılıyor.

Dördüncü gün seçilen bir komisyon, ortak bildiriye hazırladı. Herkes Sovyet yayılmacılığının tehlikesi ve ona karşı uyanık bulunması fikrinde birleşiyordu. Uzun tartışmaların sonunda da Vietnam saldırısı karşısında Demokratik Kamboçya'nın desteklenmesi kararlaştırıldı. Bildiri sonunda hemen her görüşe yer verilecek hazırladı.

Öğleden sonra ise halka açık kapama toplantısı yapıldı. Gerçekten büyük bir başarı elde edilmişti. Marksistlerden muhafazakarlara kadar tüm siyasi partilerin temsilcileri, hükümet adamlarından askarlere, bilim adamlarından gazetecilere kadar değişik kişiler, dünya halklarının özlediği hegemonyacılar karşı dünya birleşik cephesini küçük çapta, ama ilerisi için umut verici şekilde gerçekleştireyorlardı.

BİTTİ

ULUSLARARASI STRATEJİK ADALAR KONFERANSI

MADEİRA

Yıldırım Dağyeli'nin konferans izlenimleri (5)

Arkadaşımız Yıldırım Dağyeli (Soldan üçüncü) konferanstaki tartışmalar sırasında görülmüyor.

KONUŞMALARDA SOVYET HEGEMONYACILIĞI MAHKUM EDİLDİ

Konferansın ikinci günü, Bjarnason'ın İzlanda'nın Atlantik Okyanusundaki stratejik yeri üzerinde duran konuşmasıyla başlıyor.

Daha sonra söz alan ABD'li Gudson, 1962'den itibaren Sovyetlerin stratejik bakımdan güçlendiğini, nükleer silahlar ve deniz gücü bakımından ilerleme kaydettiğini ve SALT-2 ile ilgili mevzilerde geçirdiğini belirtiyor. Çeşitli alanlardaki Sovyet silahlanmasında dikkati çeken Gudson, Sovyetlerin askeri güçlerini Etyopya'ya müdahale ederek denediklerini belirtti.

Daha sonra, Alman K.P. Gürsach, ve İspanyol Baeza NATO'nun güçlendirilmesini, ABD ile ilişkilerin sıklaşmasını istiyorlar. Sovyetlerin Avrupa ülkelerini birbirinden ayırmak ve aralarındaki dayanışmayı baltalamak siyasetine dikkat çekiyorlar.

Malta'lı L. Brincad ise bağımsızlık siyasetinin Avrupa'nın güvenliğini sağladığını iddia ediyor. Avrupa ülkelerinin, İsveç, Malta gibi bağımsız olmasını istiyor. Malta'nın NATO üslerini kapaduktan sonra kapılarını Sovyetlere açmadığını söylüyor.

Daha sonra söz sırası bana geldiğinde Sovyetlerin Doğu Akdeniz'de ve Orta Doğu'da yıkıcılık, karışıklık çıkarma faaliyetlerine dikkat çektim. Sovyetlerin Avrupa'ya doğrudan saldırıya geçmeden önce Avrupa'nın güney ve kuzey kollarını nüfuz alanlarına katmak zorunda oldukları belirttim. Sovyetlerin Akdeniz ve Karadeniz'deki donanmalarına verdikleri önemli örneklerle gösterdim.

Benden sonra söz alan Yunanlı S. Georgadis, Kıbrıs sorununu Sovyetlerin Türkiye ve Yunanistan'ın yakınlaşması ve Avrupa'nın güney kanadının güvence altına alınması gerektiğini belirtiyor.

Fransız J.M. Daillee yaptığı konuşmada, Avrupa'nın uyanık ve her tehlikeye karşı hazır bulunmasını istiyor. Fakat durumun olduğundan fazla dramatize edilmemesi gerektiğini vurguluyor. Batının askeri bakımından güçlü olduğunu, bu durumdan yararlanarak görüşmeler yoluyla gerginliğin azaltılabileceğini ileri sürüyor.

ORTAYA ÇIKAN GÖRÜŞLER

İkinci günkü konuşmalar ve onları izleyen tartışmalar, Avrupa'da bir Sovyet tehdidinin hissedildiğini ortaya koydu. Ancak bu tehlikeye nasıl karşı konulacağı konusunda değişik fikirler ortaya çıktı. Bunların en önemlileri şöyle sıralanabilir: 1) Sovyetleri, NATO'yu ve Avrupa ülkelerini daha da silahlandırmak için kurtarmak, görüşmeler yoluyla gerginliği azaltmak, 2) NATO'yu ve ABD'yle ilişkileri güçlendirerek Sov-

genin korunmasının istikrarın temel bir koşulu olduğu Batının güvenliği açısından vazgeçilmez bir bölgede bulunan İzlanda'nın stratejik konumu son derece naziktir ve ona ağır bir siyasi sorumluluk yüklemektedir. Geçmiş tecrübe göstermektedir ki Atlantik'in gidiş ve geliş yollarının bulunduğu Grönland-İzlanda-İngiltere (G-I-I) üçgeni, Sovyet ordusunca ileri savunma hattı olarak nitelenmektedir. Bu çıkışla, Kola Yarımadasındaki dev Sovyet askeri üssünün yarattığı tehdide karşı NATO'nun savunma ve gözetim yollarının en önemli ve en mantıklı noktasını oluşturmaktadır.

NATO üyeliği, özellikle ABD ile savunma işbirliği ve İzlanda'da Amerikan askerlerinin üslenmesi meseleleri her zaman siyasi gündemin ön sıralarında yer almıştır.

1956 yılında, solu bir hükümet zorunlu askerlik hizmetini koymamakla birlikte, İzlandalıların savunma üssünün işletilmesi ve korunmasını kendi üzerine almasını amaçlayan ABD hükümetiyle görüşmeler oldu. Tam bu sırada Sovyet ordusunun Macaristan'daki vahşi müdahaleleri Orta Doğu'da patlayan savaş nedeniyle, İzlanda'dan ABD kuvvetlerinin çekilmesini tartışmanın uygun olmadığı görüşü hakim oldu.

1971 yılında da bir solu hükümet yeniden işbaşına geldi ve o da Keflavik'teki üssü kapatmak istedi. 1 Ocak 1974 tarihinde İzlanda Parlamentosu anlaşmayı sona erdirmek hakkına sahipti. Ancak 1974'ten ilk yarısında, 14 kişi NATO'yu destekleyen ve hükümetin sansız bir şekilde anlaşmayı sona erdirmesini isteyen bir dilekçe verdi. Bu bildiri oy hakkı bulunan 55522 kişi tarafından imzalandı, ki bu seçmen sayısının takriben yarısı ediyordu. Benzer bir görüş belediye seçimlerinde ve sol kanat hükümetinin düşmesine yol açan 1974 genel seçimlerinde de ifade edildi. 1974'te Muhafazakar Parti önderliğinde bir hükümet kurulmasından sonra, ABD ile İzlanda

arasında bir çözüme varıldı. 1951 anlaşması aynen bırakıldı, fakat ABD, Keflavik üssünün askeri-sivil düzenlenmesinde bazı değişikliklere razı oldu.

İzlandalı politikacılar ve kamuoyu, bugüne kadar güvenlikle ilgili konulardaki sorumluluklarını bilmişler ve buna göre davranmışlardır. Savaşın sona İzlanda'nın konumunun hassaslığı azalmamıştı. Sovyet donanmasının, Kola Yarımadasındaki geniş üssüyle birlikte yayılması, İzlanda'nın konumunu her zamankinden daha nazik bir noktaya itmiştir. Aynı zamanda İzlanda, Grönland-İzlanda-İngiltere (G-I-I) üçgeni olarak bilinen bölgenin merkezindedir, ki bu bölge strateji uzmanlarına Sovyet donanmasının okyanusunun Batı ve Güney kesimlerine hareketini denetlemeye en uygun yer olarak nitelenmektedir.

Bütün Sovyet Denizaltılarından Fırlatılan Balistik Füze (SLBM) gücünün emline karşı kullanılan füze atıcılarının ve üstün nükleer denizaltılarının üçte ikisinin bulunduğu Sovyet Kuzey Filosunda denizaltılara ağırlık verilmesi, açık denizde doğrudan bir geçişe sahip olan bu birimlerin bir savaş zamanında G-I-I üçgeninden geçmelerinin zorunlu olduğu gerçeğini göstermektedir.

Eğer Kuzey Norveç, İzlanda ve Grönland'daki NATO üslerinden bu yola karşı konulabilirse, deniz üstü gemilerin geçiş son derece güçleşecektir. Bu yüzden, Varşova Paktının Farolar, Svalbard, Ayı Adası ve Jan Mayen dahil bütün Kuzey adalarının, bu arada İzlanda ve Grönland'ı tarafsızlaştırmaya çalışmaları nedeni açıkça ortadadır. Bundan sonra, Sovyet donanma siyaseti bir adım daha atarak, Norveç Denizini tarafsızlaştırmaya ya da ele geçirmeye çalışacaktır.

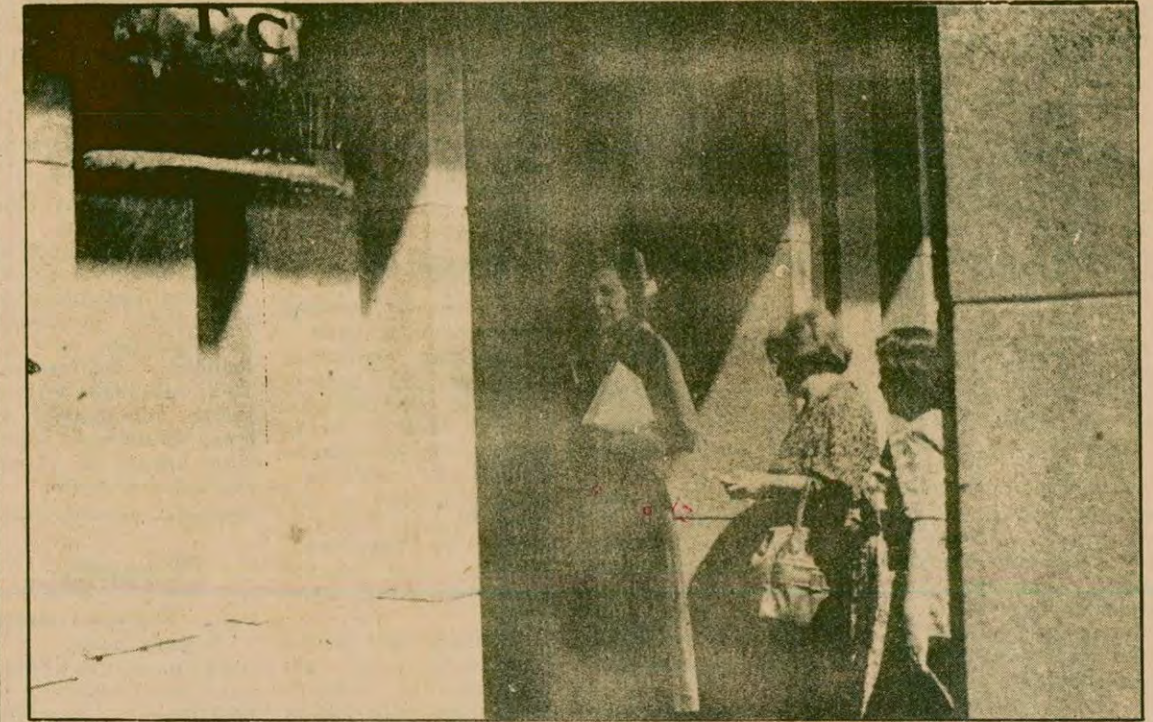
İzlanda'da gerçekleri bir güvenlik siyaseti izleme gereği inancı artıyor. Tek seçeneği, İzlanda'nın yabancı birliklerden kurtulup, Kuzey Atlantik'te bir "barış bölgesi" ilan ederek, meselelerini çözebileceğini söyleyen NATO aleyhtarı azınlığın etkisi azalıyor.

KEFLAVİK LIMANINI EN ÇOK SOVYET GEMİLERİ ZİYARET EDİYOR.

Aftan yararlanan müebbetlerin 7 yılda tahliyesi Türkiye'de yaygın bir uygulama alanı bulmuş, Yargıtay yoluyla değilse bile bütün cezaevi organlarıyla yargı organlarının benimsedikleri bir içtihat haline gelmiştir

EŞİTLİK Mİ, ADALETİ YIPRATMAK MI?

Müebbet hapse mahkum olanların serbest bırakıldıktan sonra eski Adalet Bakanı Mehmet Can döneminde tutuklanmak istenilerine karşı tepkiler gelmişti. Karar o zaman uygulanmadı. Yukarıdaki fotoğrafta mahkum aileleri o sırada Adalet Bakanlığına müracaat ederken görülüyor.

●Adalet güven sarsılmazsa, Adalet Bakanlığı cezaevleri sorunlarını çözme, can güvenliğini sağlama, eğitim, çalışma ve mahkumu topluma kazandırma görevlerini daha etkin ve kolay yerine getirebilir

Armağan Anar

Adalet Partisinin kurduğu hükümetin Adalet Bakanlığı, yetkililerinden biriyle konuşuyorduk. Söz, aftan yararlanan müebbetlerin 7 yıl 3 ay 7 gün ceza çektikten ve tahliye olduktan sonra, eski Adalet Bakanı Mehmet Can'ın yazılı emri gereğince Yargıtay'dan çıkan karar üzerine 2 yıl 7 ay 21 gün daha yatmak üzere yeniden tutuklanmalarından açıldı.

Eski Adalet Bakanı Mehmet Can'a çeşitli eleştiriler olan yetkili, bu konuda aynen onun gibi düşündüğünü açıklayınca şaşırmadım desem yalan olur. Yetkili, "Yapılan hesap doğrudur. Mahkumun içinde yatmadığı süre meşruten tahliye hesabına girmez" dedi.

Mahkeme kararıyla tahliye edilen insanların yeniden içeri alınmasının sakıncalarından söz edeceğim, bu kez, "Eşitlik sağlamak zorundayız. İçeride kalanların hakkı yenemez" diye karşılık verdim.

Bu konuşmadan sonra düşündüm. Demek Adalet Partisinin adalet işleriyle ilgili önemli yetkilisi de tipki kendinden önceki hükümet gibi eşitlik mi adalet mi sorusuna eşitlik diye cevap vermek eğilimindeydi.

Eşitlik mi, adalet mi? Eğer bu ikisi arasında bir seçim yapılması gerekiyorsa, hangisi hangisine feda edilirdi? Ya da hiç biri feda edilmeden eşitlik nasıl sağlanır? Yetkilinin eşitlikten kastı şu olmalıydı: Türkiye'de infaz 647 sayılı yasaya göre uygulanır. 1974'te 1803 sayılı Af Yasası, ardından 2148 sayılı ek infaz Yasası çıkmıştır. Ne var ki, her iki yasa da sorun çözme yerine, sorunları karmasıklaştırmaya yönünde yasalar olarak topluma, özellikle de cezaevlerinde huzursuzluğa neden olmuştur.

NEDENİNE MAHKUMLARLA İLGİLİ YASALAR HEP ANAYASA MAHKEMESİNDE ÇÖZÜLMÜYOR

1803 sayılı Af Yasasının Anayasa Mahkemesine gitmeyen ve değiştirilmeyen maddesi kalmamıştır denilebilir. 2148 sayılı Ek Infaz Yasası da Anayasa Mahkemesine gitmiş ve ancak sonra bir bölümü aynılığı kavuşmuştur.

Yasaların Anayasa Mahkemesine uğramasına gerek kalırsa çıkarılabilir, çıkarılması temennimiz bir kenara kaydıktan sonra ortadaki somut durumu ele almak istiyoruz.

Ortada bir somut durum var ve birtakım çevreler - ki bunların başında mahkumlar, onların aileleri, adalet organları ve hukukçular gelmektedir - huzursuzluk duymakta, adalet güveni sarsıldığını hissetmekte, ya da uygulamada tereddütte düşmektedir.

Evet, eşitsizlik vardır. Aynı suçu ortak işleyen ve aynı ceza alması için bir bulundukça cezaevinin bağlı olduğu ildeki Ağır Ceza Mahkemesinin kararıyla 7 yılda tahliye olmuş, öbürü içeride kalmıştır. İşler öyle bir noktaya getirilmiştir ki, yasalar Türkiye'nin ayrı yerlerinde ayrı yorumlarla, aynı sonuçlar doğurabilmektedir. Eşitlik sağlamak isteniyorsa önce bu kargaşanın son bulması gerektirir.

MAHKUMUN NE SUÇU VAR?

Bunun özüri hiç bir şekilde mahkuma ait değildir. Mahkum cezasını çekmek üzere cezaevine konulmuştur. Onun dışındaki birtakım insanlar, birtakım organlar af yasaları, infaz yasaları çıkarıyorlar ve sana bunları uygulayacağız demişlerdir. Mahkumun bu konuda bir seçim hakkı, bir söz hakkı olamaz. O, mahkum olarak, sadece bir an önce serbest bırakılması, hatta bir an önce

affedilmeyi beklemektedir. Cezaevine düşen kişinin başka bir şey düşünmesini istemek ise hiç gerçekçi değildir. Ona suç işledin denmiştir, ceza verilmiştir, cezaevine konulmuştur. Tipki kabahat işlediğinde anasının, babasının kendisini affedip bağrına basmasını bekleyen bir çocuk gibi, o da toplumun kendisini bir an önce affetmesini ve bağrına basmasını istemektedir. Bunda bir gariplik yoktur, tersine en insani bir duygudur affedilmeyi beklemek.

●MUEBBETLERE GELİNCE

Müebbet ceza alan mahkumlar da, tipki öbür mahkumlar gibi, daha cezaevinin kapısından içeri adım attığı andan itibaren içeride kaç gün kalacağını hesabını yapar.

Ömür boyu hapis cezası 36 yıl olarak kabul edildiğinden, bu ceza alan mahkum, ranzasına uzanır uzanmaz, 647 sayılı yasa gereğince 36 yılın üçte birinin infaza gideceğini hesaplayarak, burada daha 24 yıl kalacağımı diye düşünmüştür.

Ardından yeni infaz Yasası çıkmıştır. Mahkum otomatik olarak 12 yıllık af süresini 24 yıldan düşmüştür. Artık ranzasına yatıldığında içeride geçireceği zamanın 12 yıl olduğunu düşünmektedir.

Ardından yeni infaz Yasası çıkmıştır. Yani, cezaevi çevrelerinde "Yeni infaz Yasası" denen 2148 sayılı yasa, Mehmet Can herkesin cezasından her ay 6 gün, yılda 72 gün düşüreceklerini ilan etmiştir. Bunun bir af yerine geçebileceği bir anfet olduğunu anlatmak için cezaevi cezaevi dolaşan Mehmet Can'ın, bir davul çalmasıyla karşılaşmıştır. Ağzından çıkan, "Cezanın yarısından fazlasını çektimeyeceğim, 30 günün 14 gününü içeride geçecek, 16 gününü şartlı salıverilmeye gidecek. Bundan iyi af mı olur?" demistir.

●ÇENTİKLER KAZILIYOR

Cezaevlerinde bütün mahkumlar bu açıklamalar karşısında serbest kalacakları günün hayaliyle içeride geçirecekleri günlerin çetelesini tutmaya başlamışlardır. Artık ranzaların yanındaki duvarlarda çizikler, ranza direklerinde çentikler daha belirgin olmaya başlamıştır. Bütün mahkumlar gibi müebbetler de kalemi elilerine alıp hesaplarını yapıyorlar. 2148'in getirdiği yılda 72 gün, 647'nin tanıdığı üçte iki indirime eklenmiş, ondan da 12 yıl af düşülmüş ve elde 7 yıl üç ay yedi gün kaldığı görülmüştür. O andan itibaren çentikler daha bir canlı atılmaya başlamıştır.

ADALET ÇEVRELERİNDE DE AYNI KANI YAYGINDIR

Bu sonuca sadece mahkumlar mı varmıştı? Hayır, Türkiye'nin 36 ağır ceza mahkemesi, yasaları önüne koymuş ve müebbet cezalarını 7 yıl üç ay yedi güne tahliye edilmesi gerektiğine karar vermiştir. Bu karar iki aşamada alınmıştır. Cezaevi savcısı ve yönetimi tahliyeyi uygun görmüş, mahkeme önüne getirilen bu görüş mahkeme kararı halinde geldikten sonra uygulanmıştır. Yani, aftan yararlanan müebbetlerin tahliyelerini baştan savma bir iş olarak görmek mümkün değildir. Türkiye'nin çeşitli yerlerinde bir sürü hukuk adamı, yasaları uygularken belli bir görüş birleşmiştir. Bu öyle bir karar olmuştur ki, buna siyasi bir görüntü vermek de mümkün değildir. Salıverilen müebbetler arasında siyasi mahkum sayısı 20'yi bulmaz. Oysa bine yakın genel mahkum bu karardan yararlanmıştır.

(Devamı yarın)